

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

MEGKÜLDÉS:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ÁRUKÉRTÉK:

4-hetesben petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Egy másfél sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, december 11.

Mai számunk főbb közleményei:

Vendéglők: Cselvetés — Bécsből.

A képviselőház ülése.

Tisza — Bánllynál.

A temesvári gyárpuztulás.

A város közgyűlése.

A reformátusok konventje.

A politika eseményeiből.

Apponyiék nem lépnek vissza.

Halál a pástorán.

Az országos vásár terve.

Vasutasok előléptetése.

Véres kártyajáték.

A napközi otthon.

A szerető, mint tolvaj.

Tárca: A kedves. Irta: Sas Ede.

Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esodál.

Irta: Lagerlöf Zelma.

Cselvetés — Bécsből.

Arad, december 10.

Egy igen tekintélyes lap írja, hogy Bécsben akció indult meg, melynek az a célja, hogy a magyar kormányt megbuktassa. Ezt a célt úgy akarják elérni a bécsiek, hogy Pitreich hadügyminisztert kényszeríteni akarják egy nyilatkozattételre, mely a delegációk ülésén történnék meg és melynek értelme az volna, hogy nem igaz az, mintha a hadsereg vonatkozó felségjognak Magyarországon a magyar nemzet volna a jogforrása; mert ezt a tételt Ausztriában a hadsereg állásába ütközőnek s a hadügyi közösség, egység és haduri jogok elvére végzetesen veszedelmesnek tartják. Pitreichal szem-

ben azt a kényszerítő eszközt akarják foganatba venni, hogy ha ő ilyen nyilatkozatot tenni vonakodnék, akkor a közös minisztereknek nem szavazzák meg az indemnitást.

Egy másik tekintélyes sajtó-organum azt írja, hogy Bécsben a trónörökös környezetében minden törekvés arra irányul, hogy Magyarországon konzervatív kormány vegye át az ügyek vezetését és ezért — az ismeretes leintés után is — szabad keze maradt a néppártnak arra, hogy kivéve az ujoncjavaslat megszavazását, más kérdésekben a miniszterelnök ellen működjék.

Nos tehát, aki még eddig nem érezte volna meg, hogy mire volt jó az obstrukció és hogy kinek a malmára hajtotta a kereket, az ezekből a hírekből egész világosan láthatja már, hogy a magyar nyelv jogáért való küzdelem voltaképpen csak azok részéről folyt a magyar nyelv jogáért, akik vakon tomboltak, de homályos sejtelmők sem volt arról, hogy mi történik a politikai kulisszák mögött.

Ugy látszik Kossuth Ferenc idejekorán megérezte és megértette a nagy veszedelmet, mely nemzetét fenyegeti és meglátta világosan, hogy az obstrukció csak fegyvercsörtetésévé lett annak az igazi és nehéz politikai küzdelemnek, melyben a magyar kormánynak kell egy nagyon erős bécsi áramlattal megküzdeni. Megértette ezt a negyvennyolcasok ve-

zére és nem törődött többé azzal sem, hogy valamelyik belényesi korcsmában akadt egy félkegyelmű polgártárs, aki Kossuth Lajos fiát hazaárulónak merte mondani; nem törődött semmivel, hanem békességre, nyugalomra intette pártját és oda igyekezett terelni a helyzetet, ahol a zászlójára írott elvekért alkotmányos formák között lehet folytatni a politikai küzdelmet.

A hazát veszély fenyegeti. A magyaroknak összetartásra volna szüksége. Ám hiába parancsol a szükség, még ma is vannak a törvényhozásnak olyan tagjai, akik ellenségei a parlamenti békességnek, akik a konzervatív politikai irány kedvéért, egy bécsi akarat szolgálatában a visszavonás útján tévelyegnek.

Vajjon ki követi őket Magyarországon? Van-e a magyar nemzetnek olyan csoportja, mely a konzervatív politikáért lelkesül? Hiszen a néppárt kivételével minden pártárnyalat a liberalizmus jelszóit hirdeti programjában és maga a néppárt is a nép nevét viseli, holott a nép minden politikai iránynak inkább megnyerhető, mint a konzervatív iránynak.

Ilyen körülmények között feszült figyelemmel és várakozással néz a magyar nemzet a politikai fejlemények elé. Erzi, tudja, hogy Tisza gróf erős hangjától és erélyes fellépésétől ijedtek meg legjobban a magyar nemzet bécsi ellenségei.

Bizik a nemzet a kormány bölcsességében és bizhatik is, mert ha van valaki,

A kedves.

Irta: Sas Ede.

I.

Cserhádi Domokos, a fiatal földesúr, éppen most tért haza Egyiptomból, ahol három esztendőig bámulta a Nilus zúgó kataraktáit és mászta a királyok síremlékeit, közben egész vagyont elosztogatván borralaló fejében a benszülötteknek és a bevándorolt szállodai személyzetnek, akik e téren nemes versenyre keltek egymással. Három év alatt tökéletesen betett porladó Fáraok és eleven ibiszek országának csodáival s szinte sietetni szerette volna a hatalmas gőzöst, amely a trieszti öböl felé hasított a dagadó hullámokat.

Hanem azért hátalattal gondolt vissza a mumiák birodalmára, ahol annyi időt töltött kóbor, fáradságos, gulamászó naplopásban. Mert állván a Ramzeszek és Thutmeszek szédítő síremlékeinek ormán, az a meggyőződés szállott beléje, hogy milyen szívesen cserélné most vele, a veritékező turistával, az az örökre elaludt király! Sokkal jobb a gulákra mászni, mint a piramis keblében elaludni, — még ha olyan szívfájdalmat cipel is magával az ember, mint ő. Mert Cserhádi Domokost a szívfájdalma kergette Egyiptomba, a szíve, amely az isteni Ernáért, a színpad legszebb és a század legcsapódarabb tündéréért lobogott. Egy pár. hűtlenségét még megbocsátotta; de utoljára már annyi ra elkészerítette a dolgot, hogy az örökálm ha-

zájába akart elutazni, egyelőre azonban csak a Lloyd gőzösre váltott hajójegyet. A mumiák közt aztán ellenállhatatlanul megragadta az élet szeretete, sőt a piramisok tetején még más érzés is megszállta. Mikor a sárga sivatagra lenézett, lelke elé tárult az a néhány tizezernyi hold, amely apáiról maradt rá s amely szép lassan szintén sivataggá válik, ha gazdája az idegenben bojong, holmi kis színészncscke miatt elhagyván az édes anyját, az ősi ugart. A piramis tetejéről szeretett volna egyenesen hazaröpülni arra a földre, ahol nincsenek csodás gulák s a legmagasabb hegy a vakondtúrás; ahol a folyam tükrén nem ring a bűbajos ló tuszvirág, hanem a sekély patakocska partján csak egy-egy nefelejts szerénykedik.

Hazaérve, csak egy pár napot töltött a fővárosbar, ügyei rendbehozása végett, miközben találkozott régi barátával is, akik nem győztek csodálkozni a naptaritotta férfi gyökeres megváltozásán, az egykori csapongó kedvű cimborára siri komolyságán, aki nem akart többé köztük letelepedni, hanem egész határozottan parasztnak készült. Azt azonban nem tagadhatta meg tőlük, hogy még egy vidám bucsuestét ne töltsön velük, mielőtt eltemeti magát faluja csöndességébe. Az est az Opera bálján végződött, ahol azonban Cserhádi nem tartott kivraddig a jó pajtásokkal. Távozóban pillantása egy páholyra esett, amelyben fölfedezte egyik legjobb, hajdani cimboráját, akivel a zajos multak legtöbb és legzajosabb emléke fűzte össze. Bizófay Dénes volt, aki most még sápadtabb

szikárabb volt, mint hajdanában, pedig akkor is csodálkoztak rajta, hogy véznaága mellett nem bírja senki elcipelni a fehér, vagy a kis zöld asztaltól — pedig csak hálni jár belé a lélek. (Igaz hogy a lélek is csak nappal járhatott belé hálni, mert Bizófay éjszaka ugyan le nem hunya a szemét.) A jóbarát mellett, a páholy biborpiros rózsátlébe húzódva, egy fiatal asszony arcát pillantotta meg, amely fölötté ismeretesnek tűnt fel előtte. Pezsgőtől zavaros fejjel nem tudott rá visszaemlékezni, hol látta ő már ezt az arcot — s csak másnap kapta meg a kérdésére a feleletet. Még pedig magától Bizófaytól. Az utcán sétált, amikor szembe találkozott barátjával, akivel a járó-kelők szeme láttára összelelkelt a viszonzítás örömeben.

— Már tegnap láttalak az operabálon, — mondta Domokos régi elválhatlan pajtásának, — de nem akartalak zavarni, mert egy bájos hölgyvel ültél a páholyban. Te, nekem oly ismerős volt az a hölgy! Mintha már láttam volna valamikor.

— Persze, hogy láttad, — ne etett Dénes. — Igaz, hogy csak egyszer. Amikor lejtőtől Madarasra, az esküvőmre.

— Ah! Igazság! Ó én oktondi! Hát a feleséged?

— Csak volt a feleségem. Most már nem az. Elváltunk.

— Elváltatok? És mégis? . . .

— És mégis! Igen érdekes története van ennek. De éppen ebben a házban lakom. Jere föl hozzám, öregem, majd elmondom.

aki a delegációkban szándékolt cselvetést kiparizolni képes, az a valaki kétségtelesen Tisza István gróf, aki nem vakon botorkál az ő utjain, hanem világos látással vezeti a politikát, melyet a nemzet és a király bizott reá.

Ha egyetértünk és tömören állunk a kormány mögött, erősítjük munkájában. Ha széthúzó leszünk, az ő ereje kisebbé válik, de még mindig lesz akkora, hogy magát sarokba szorítani ne engedje.

Ezek után, akinek tetszik, tessék pártolni az obstrukciót; ezek után, akinek tetszik, tessék elhinni azt, hogy az obstrukció a magyar nyelv jogáért volt és van még ma is. Mi nem hittük soha, mert mindig látszott a lóláb; az obstrukció inkább szolgált bécsi érdekeknek, mint a magyar nyelv jogának. P.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 10.

A mai ülésen Ugron Gábor szólalt fel. Am csodálatosan az ellenzék padsorai mutatják legkevésbé az érdeklődést. Avagy a taktika előbbre való a szónoknak járó tiszteletnél? És azért vannak oly kevesen, hogy a Háznak esetleg határozatképtelenséget lehessen konstatálni?

Amde a szabadelvű párt tagjai már az ülés elején oly számban vannak jelen, hogy a határozatképtelenség gyanúja föl sem merülhet. Így kerül aztán a sor minden incidens nélkül az ülés formáltságainak elintézése után Ugron beszédére.

De erről már részletes tudósításunkban.

A képviselőház ülése december 10-én.

— Kezdeté d. e. ¼ 11 órakor. —

Jakabffy Imre alelnök elnököl ma. Féltilt zenegykor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyvet megjegyzés nélkül hitelesítik. Napirend előtt se szólal fel senki. Így aztán rögtön az ujoncjavaslatra kerül a s.r.

II.

A fényesen berendezett, szép asszonyok és híres versenylovak arcképeivel teleagatott legénylakásban a két fiatal ember elvetette magát amaz angol karosszékekben, amelyeket sajnálhatnak a szibariták, hogy az ő korukban még nem voltak föltalálva: a a picli konyakos poharak koccingatása és szivarszó közben Bizóly elkezdte:

— Talán emlékszel rá, hogy egy farsangon minden világi és félvilági szépség fölött egyszer csak győzedelmeskedett a szívemben Rély, akit özvegy édes anyja falusi birtokukról felhozott bálozni a fővárosba. Már a leány származása is érdekelt. Edesanyja valamikor színésznő volt — a szinpad egyik legünnepeltebb csillaga. Ezt a csillagot síhódította egy hold — az a hold, amely Kádár Ambrus feje bubján ragyogott. Igaz, hogy ehez a holdhoz még harmincezer más hold is járult, harmincezer hold televény föld a Tisza mentén. Denique a színésznő földesurné lett s ki se mozdult a nemesi kuriából, amíg a férje halála után fölcseperedett leánykáját be nem mutatta a farsangoló Budapestnek. Te, ebben a leányban észbontóan vegyült össze a falusi földesgazdának és a színésznőnek a vére. A hamvas, szelid ártatlanság és a vérforraló pikantéria. Ennek az érdekességnek nem tudtam ellentállani. Azt gondoltam, hogy ez épen nekem való feleség, mert se vidéki libát, se fővárosi pávát nem akartam nőül venni.

— Hanem mind a kettőt.

— De hát a házasságomban kísült, hogy én csak az egyiket kaptam. A színésznő leányát. Aki szinpadra feszített a szeszélyeivel,

— Ugron Gábor! — kiáltja ki a legközelebbi szónok nevét a jegyző.

(Ugron beszéde.)

Ugron Gábor hasonlattal vezeti be beszédét. Mikor XIV. Lajos francia király bevégezte Versailles átalakítását, elment Vendome herceggel és megmutatta neki kertjét. Egy helyütt megállott és azt mondta: „Ezelőtt itt (a Kossuth-párt padjaira mutat) egy szélmalom volt, most egy teljes csendkép van.” Vendome herceg erre megjegyezte: „De a szél azért mégis megvan!” Akármilyen legyen is itt, — ugymond Ugron, — az a szél, mely minket is harcterre vitt, az a szél, mely megmozgatta a nemzet százezreit, a nemzetet érzelmi nyilvánításra szólította fel, ma is megvan, nem lankadt. (Taps az Ugron-párt padjaiban.)

Magyarország alkotmányos életének tökéletesednie kell, az pedig nem kerülheti el a természeti törvényeket. A mi a 67-iki törvények eredetét ismeri, tudja, hogy az memorandum volt, melyet a felségnek szántak. Innen a pongyolasága, innen az, hogy nincsen olyan hatalma, a melyet ilyen fontos törvény megkövetelne, nem értelmezik helyesen. Ott van a magyar nyelv kérdése, mely függő kérdés csupán és nem elintézett, mint azt Ausztriában hiszik. A felség jogot a király a megkoronázással kapja s a királynak csak annyi joga van, mennyit a nemzettől kap.

(A hadiparancs.)

Rátér ennek kapcsán a chlopy-i hadiparancsra. Mi az a „nagy egész”, a mire ez a hadiparancs hivatkozik? Olyan nincs. Ez a hadiparancs nem a jogra, hanem a fegyveres erőre való támaszkodás. Egyébként ez nincs is ellenjegyezve, tehát tudomásul nem is vehetjük. Ez magáncselekedet, idegen területen történt és nekünk nem is szólhat. A hadsereg nem lehet bírja a törvényhozásnak. Hiszen a hadsereget mi tartjuk. A felség akarata is csak úgy érvényesülhet, ha az országgyűlés elfogadja. A felsége mellett ott kellene lennie a király személye körüli miniszternek s ime ez az állás már hónapok óta betöltetlen. Lehetetlen nem észrevenni, hogy az udvarban Magyarország ellen fokozott ellenszenv nyilvánul. Pedig az udvar fenntartásához mi ugyanannyival járunk, mint Ausztria.

Idézi Grivisich beszédét a delegációban, mely Grivisich bukását okozta, de az, a ki a chlopy-i hadiparancsot sugalmazta, az még mindig a király mellett áll. Az akkori delegációban egymásután szólaltak fel Andrassy Gyula, Tisza Kálmán, Perczel Mór és orvoslást sze-

reztek. Megkapta e ezt most is a nemzet? Pedig szükséges lett volna, hogy megkapja, mert a trón csak akkor erős, ha a nemzet a király iránt nemcsak tisztelettel, hanem bizalommal és szeretettel viseltetik.

(A haro folytatása.)

Szólo nem támogathat egy oly kormányt, mely szertelenségre és összevisszaságra alapítja programját. Kérde a miniszterelnököt: miféle program szerint akarja vezetni az országot? Miféle tervel vannak? S miféle tervel ezeknek keresztülvitelére? Mert az elvtelenség politikájával kormányozni nem lehet. Azt kellene megnézni, hogy mily nagyarányú külföldön a haladás! Oly kérdésekkel kell foglalkozni, melyek a nemzet létfenntartását képezik és nem erőit csökkentik.

Magyarországon a possibilitásért folyik a küzdelem. Nem a pártok között fekszik a haza, hanem a possibilitások különböző fajtája között. S a szabadelvű párt is aszerint változtatja politikáját, hogy a possibilitások mely kategóriája került uralomra. Szólo nem az ejti kétségbe, hogy kevesen küzdenek a nemzet jogaiért. Mert az igazságnak az a természete, hogy sokszor legyőzik, de ha egyszer győz, akkor győzelme állandó. Hivatkozik Blücherre, aki kilenc esatát veszített Napoleonnal szemben, mégis belement a tizedikbe s ekkor teljesen leverte Napoleont.

Nem az határoz, hogy hányan harcolnak, hanem az, hogy hányan tartanak ki. A fegyvert meghátrálással letenni nem szabad s ha most nem is győznek, ez a leveretés olyasféle lesz, mint a Blücher kilenc leveretésének valamelyike, de a melynek nyomában el kell jönnie a Blücher tizedik csatájának, a teljes győzelemnek is. (Hosszas taps és éljen a baloldalon. Szónokot számosan üdvözik.)

(A miniszterelnök válasza.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Nem kíván mindegre kiterjeszkedni, a mit Ugron felhozott, mert nem akar a vita kihuzásához hozzájárulni most, mikor az idővesztesség a nemzetet égető sebeket üt. Egyre-másra azonban reflektálni kell, így a chlopy-i hadiparancsról mondottakra. Tény, hogy ez a hadiparancs rossz hangulatot teremtett, de mihelyt erről a Felsőge tudomást szerzett, rögtön orvosolta. (Zaj balról.) Királyunk uralkodása 67 óta példája a törvénytiszteletnek, az ellenkező állítással olcsó babérokat lehet ugyan szerezni, de ez a ténynek nem felel meg.

Sohase törődött azzal szólo, kinek tetszik, a mit mond, kinek nem: mindig meggyőződése szerint beszélt s nem hajhászta, senkinek

halálra győrt a kacérságával s csaknem az örültségbe kergetett az idegességével. Barátom: rövid idő alatt beláttam, hogy nem tudok vele élni. Hogy ez a teremtés nem feleségnek való. S ezt ő is bölcsen belátta. Ilyenformán szépen, békességesen elváltunk egymástól.

— Törvényesen, annak rendje és módja szerint?

— Törvényesen, annak rendje és módja szerint. Ő is visszavonult, egyedül az apai kastélyába, ahonnan édes anyja is a temetőbe költözött; én pedig, a te recipéd szerint elutaztam feledni, míg a világ is elfeledi az én bal lépésemet: a házasságomat. Olaszországban lődörögtem, amikor Milanóban az utolsó pillanatban értem az állomásra: épen hogy föl tudtam ugrani egy kupéba. A kocsiban egy hölgy ült, mélyen beletemetkezve a Corriera de la Sera olvasásába. Mikor elvette arca elől az újságot — bámulva láttam, kivel hozott össze a véletlen szeszélye. Ő volt — a feleségem!

— S a legközelebbi állomásig be voltál vele csukva a robogó börtönbe!

— De bizony nem hagytam én ott a legközelebbi állomáson sem. Eleinte csak üdvözlőtök egymást, aztán mélységes hallgatásba merültünk. De mikor a vonat megállott, mekért, hogy kerítsek számára vizet, mert eltikkadt a szomjuságtól, a kalauz pedig az utasok begyömöszölésével volt elfoglalva, nem jöhetett szolgálata. Az utolsó cseppig kiitta a vizet és hálásan mosolygott rám. Soha ily elbűvölő hajnal nem láttam a mosolyában: soha ily édes zene nem csengett a szavában, mint mikor most azt mondta nekem: Köszönöm! . . . Szó szót adott, utoljára is tüzesen udvarolni kezd-

tem neki, a volt feleségemnek. Őt is roppant mulattatta, izgatta ez a bolond helyzet — s a dolog vége az lett, hogy Velencébe érve, együtt vacsoráztunk egy pálmás sarokban és együtt gondoláztunk az éjszakában, melyben a szerenátás gitárok soha se pengettek oly pajkos dallamokat . . .

— S aztán újra elváltatok?

— Ujra elváltunk, hogy újra összekerüljünk. Barátom, nem tudtam örökre megszabadulni ettől az asszonytól, akivel nem tudtam örökké együtt élni. Mert most fedeztem fel csak, hogy ez asszony voltaképp kicsoda? Feleségnek nem való, de kedvesnek — pompás! Micsoda ötletei vannak, amivel az embert lebilincseli! Néha elmegek vele a tengerre, néha egyes kis világtól eldugott faluba. Elbujunk a világtól s elbolyongunk egy magános erdőben, vagy pedig végighajtatunk a Riviera virágszóró kocsikörzóján. Míg a feleségem volt, határozottan untatott, de most mindig nagyszerűen szóraztat. Néha együtt vagyok vele egy pár óráig, néha pedig hetekig.

— És hűséges hozzá?

— Nem tudom. Remélem. De elvégre — szabad neki hűtlennnek is lennie. Nem köti hozzá a törvény, az eskü. S ez épen, ami izgat: hogy a törvényes kötelék nélkül meg tudjam őrizni a szereimét, amikor nem muszáj neki hűnek lennie . . .

— És te — te hűséges vagy hozzá.

Dénes vállat vont.

— Az üstökös csillag is eltér néha a pályájától — de megint csak visszatér keringeni a napja köré . . .

Domokos elgondolkozott.

a kegyét; a korona ellen hangoztatott kifogásokat visszautasítja. Kifogásolja Ugron a királynak egy a miniszterelnökhöz intézett kézirátát is, ott csak az az aggály van kifejezve, hogy a hadsereg szervezete ne gyöngítessék. Az ország egy rendkívüli helyzetbe jutott, még ha kisebb mértékben is, hasonlít a 67-iki időkhöz. Kötelesség itt megoldást, kibontakozást keresni. Ugyanígy tettek 66-67-ben. Adja Isten, hogy ilyen pillanatok minél ritkábban jöjjenek.

A mi a sérelmeket illeti, az csak akkor lett volna, ha a magyar tanácsosokat nem részesítették volna előnyben. A helyzet olyan volt, hogy magyar ember csak a viszonyok javulását láthatta. Alig hiszi szóló, hogy a tulajdon még félévvel ezelőtt merete volna remélni a katonai nevelés magarositását. Épp a legutóbbi napokban történt egyébként újabb kifejezése annak, hogy a magyar nemzetnek csakis a magyar törvény parancsol. A küzdelemre térve kijelenti, hogy küzdelem és obstrukció nem azonos.

Kubik Béla: Más módja nincs az ellenzéknek.

Tisza István gróf: Hál Istennek vannak az ellenzéken sokan, a kik ezt tudják.

Lengyel Zoltán: Köszönjük a dicséretet. (Zaj. Elnök csönget.)

Tisza István gróf: Rámutat az obstrukció okozta erkölcsi károokra. Nem áll, a mit Ugron mond, hogy itt eredménytelenség volna. Utal arra a nagy haladásra, a mi 67 óta van. Ves-sünk véget, ugymond, a mostani állapotnak s akkor a küzdelem olyanná válik, mely a nemzetnek valóban hasznára lehet.

(Ugron replikázik.)

Ugron Gábor: A miniszterelnök jónak látta ő felsége személyét megvédeni. Szóla a legnagyobb tisztelettel beszélt az uralkodóról. Birálni lehet a királyt, de hizelegni nem szabad neki. Nemcsak a királyi erőnyel, hanem gyöngeségei iránt is tisztelettel van szó, s ő felsége megvárhatja az ellenzéktől, hogy hibáira hívják fel figyelmét. Más államokban ilyesmire fel is szokták szólítani az uralkodók polgárait. A bírálat jogát, sőt kötelességét nem lehet elvitatni.

Ismétli, hogy a Khuenhoz intézett királyi kézirátát nem tartja alkotmányosnak. Nem lehet királyi pátenszke kormányozni. Visszautasítja az osztrák államférfiaknak beavatkozását a magyar ügyekbe. Azt mondja a miniszterelnök, hogy az ellenzék harca megakasztja az országot fejlődésében. Nos, a pangás oka nem ez a harc, hanem az, hogy a pénzügyi-

— S nem gondoltok arra, hogy újra egy bekeljetez e helyett az élet helyett?

Bizófay hevesen tiltakozott.

— Isten ments! Tudom, hogy annak megint csak elválás lenne a vége. Edes barátom, a házasság nem a mi számunkra van feltalálva. Azt hiszem, ő is jobban szereti, őt is jobban mulattatja az a szituáció, amelyben most vagyunk. De hát ilyál, pajtás! Igyunk az ő egészségére, aki, ismétlem, feleségnek nem való — de szeretőnek — egyszerűen felülmulhatatlan.

Es ittak.

III.

Cserháti még aznap elutazott a fővárosból, messze, eldugott falusi fészke felé. S a kupé-sarkába huzódva, elgondolkozott azon: a kettő közül kinek az idegei vannak jobban megromolva: a férfié vagy az asszonyé? Seszébe jutott, hogy egyszer néhány napot töltött a Bizófayak vén kastélyában. A rengeteg termék falairól derék nemzetes urak és jámbor nemzetes asszonyok képei tekintettek rá, akik csöndes békeességben évtizedekig éltek egymással s virágzó sarjadékokat neveltek. — nem gondolva arra: hogy mulattathatná őket jobban a házasság? . . . Es úgy érezte, hogy most gyógyult ki teljesen ifjusága pezsgőmamorából. Ez a történet jobban kigyógyította őt, mint Egyiptom. S lelkében feltűnedezett egy arcocská, amelyet addig észre se vett s most egyszerre világitani kezdett előtte. Igaz, hogy csak gazdatisztje leánya volt. Es nem hívták Relynek. Csak An-náskának . . .

niszter uzsorás módjára a milliókat az állam kasszában bezárva tartja, a helyett, hogy forgalomba hozná és a munka számára gyümölcsösztetné.

Az elnök tíz percre felfüggeszti az ülést.

(A megtámadott szászok.)

Szünet után Feilitzsch Artur br. foglalta el az elnöki széket.

Lengyel Zoltán beszélt üres padok előtt az ujcencjavaslat ellen. Végül megtámadta a szász képviselőket, azt állítva róluk, hogy őket nem meggyőződésük vezette vissza a szabadelvű pártba, hanem Tiszának azon ígérete, hogy a helységnevekről szóló törvényt nem fogja megvalósítani.

Szluha István a javaslat ellen s a harc folytatása mellett foglal állást. Kijelenti, hogy őt Kossuth Ferenc határozati javaslata nem elégitette ki.

Lurz Károly személyes kérdésben kér szót s a szász képviselők nevében egész határozottsággal visszautasítja Lengyel Zoltán vádjait. Kijelenti, hogy ők minden ígéret nélkül s a saját meggyőződésüket követve léptek be a szabadelvű pártba.

Az ülés d. u. 8 órakor végződött.

Tisza — Bánffyánál.

(Vacsora a Lipótvárosi Kaszinóban.)

Arad, december 10.

A szabadelvű párt politikusai között tegnap este a klubban egyszerre titokzatos sugdolózás suhant végig:

— Hol van Tisza István? Hova lett? Az imént még itt volt! — szólt a kérdés egyik szájról a másikra, valamelyes izgalmat is kelteve. Hja, a mostaniakhoz hasonló válságos időkben fontos a miniszterelnök minden lépése és érthető, hogy a beavatottságára büszke honatya tudni akarja a pártvezére minden lépteit. Hol van tehát gróf Tisza István!

— Elment Bánffyhoz! — pattantja ki egyszerre valamelyik igazán beavatót, nagy és érthető riadalmat okozva. Hogyisne! Bánffy zászlót bont a Tisza István kormánya ellen, sítéli a politikai programját és szembe állítja vele a magáét, új pártot alakít, erősíti az ellenzéki akciót és Tisza Bánffyhoz megy! Ez már aztán a szenzáció. Bizonyosan tárgyalni fog vele, talán meg is egyeznek és egyesülnek . . .

Eközben pedig a Lipótvárosi Kaszinó földszinti különtermében kedélyes társaság vacsorázik együtt. Az asztalfőn báró Bánffy Dezső, jobbán gróf Tisza István miniszterelnök, balján Kun Bertalan református püspök, s utának sorjában a hosszú fehér asztal mentén a hazai reformátusok vezéremberei.

Valóban ott van hát gróf Tisza István báró Bánffy Dezsőnél. Beszélgetnek is, sőt egy ízben Tisza István miniszterelnök odahajlik a báró Bánffy füléhez és tenyerét fölemelve annak mögötte — uramfia! — sug is neki valamit. Ha ezt a jó kormánypár-i lelkek látnák! Sejtő lelkükben micsoda nagy események hajnala rajzolódna ki. Pedig hát minderről szó sincs. Gróf Tisza István ott nem miniszterelnök és báró Bánffy Dezső nem az új ellenzék vezére. Mind a kettő ott a református egyház fia, és az az érdekes társaság minden egyes tagja is, akiket az egyetemes református konvent alkalmából lakomára hívott meg báró Bánffy Dezső, a konvent elnöke. A meghívás egész általánosságban történt. A konvent tagjai között köröztek egy ívet, amelynek homlokán ez a pár sor volt olvasható:

Egyetemes konventünk összes tagjait a folyó hó kilencedikén, szerdán esti 8 és fél órakor a Lipótvárosi Kaszinóban (Nádor utca 10. sz. alatt) adandó barátságos vacsorára, vendégemül ezenne! tisztelettel meghívom s becses megjelenésüket kérem és várom.

Kiváló tisztelettel

báró Bánffy Dezső.

Ezt az ívet a konvent tagjai tudomásul vették s ennek jeléül mindegyik odairta a nevét. A ki nem jöhetett el, az elmaradását kimentette. Gróf Tisza István is odairta az ivre: „láttam Tisza“ és eljött a

vacsorára. Felkilenkor jelent meg a kaszinó földszinti különtermének bejárata előtt, mint az első vendégek egyike Bánffyval, aki ott állott és fogadta vendégeit, üdvözölték egymást. Bánffy így szólt hozzá:

— Köszönöm. Nagyon örülök, hogy eljöttél!

Tisza István eközben a terembe ment, Bánffy pedig tovább fogadta a vendégeit, míg mind a harmincnyolc egybegyülekeztek és letelepedtek a vacsorához. A Tisza István megjelenése azért itt is valamelyes mozgást ke tett, éppen az ismert politikai okoknál fogva. De azért a feszült várakozás csakhamar helyet adott a kedél és társalgásnak. Tisza és Bánffy persze az összes szemek kereszt-tüzében voltak így is, minden mozdulatokat élénk érdeklődés kísérte. Érdekes is volt egymás mellett a jelenlegi és a régi miniszterelnök, amannak szikar egyszerű szalonkabátos alakja, ennek a szálás, erőteljes, kemény tartású alakja mellett. Nem csökkent az érdeklődés akkor sem, amikor a társaság a kaszinó emeleti csarnokába vonult s külön-külön kis asztaloknál telepedett meg. Tisza és Bánffy itt is egy asztalnál ültek, feltizenegy óra felé Hegedüs Sándor nyitotta meg a távozók sorát. Így bucsuzott Bánffytól:

— Ajánlom magamat a további gráciádba.

Amire báró Bánffy kedélyesen válaszolta:

— Van is nekem még gráciám!

Lassankint széteszolt az egész társaság s Tisza István elbucsuzván az ajtonál a társaság tagjaitól, visszatért báró Bánffy Dezsőhöz és külön bucsuzott el tőle. Kezet szoritottak s a miniszterelnök eltávozott. Így folyt le az a nevezetes találkozó.

A temesvári gyárpusztulás.

(Nagy tűz a gyufagyárban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 10.

A temesvári gyufagyárban, mint már röviden említettük, tegnap éjjel nagy tűz pusztított, a mely egész véletlenül tört ki s igen nagy kárt okozott. A tűzvész arányaiban hasonló volt az aradi waggongyár égéséhez s itt is beállott az a szomorú helyzet, hogy a gyárpusztulása miatt a munkások egy részét el kell bocsátani. A tüzről ma a következő részleteket jelentik:

Fél egy óra tájban a gyár két óra, Kotschál János és Serbes János észrevették, hogy a hámozó és gépház között levő faelőkészítő-műhelyből tűznyelvek nyaldossák a pléhtetőzetet. Telefonon értesítették az összes temesvári tűzoltóparancsnokságokat s a tűzoltók csakhamar meg is érkeztek a tűz színhelyére. Rövid félóra múlva nem kevesebb, mint hét tűzoltó-parancsnokság emberei és az egész szekerész-hadosztály legénysége fáradoztak a tűz lokalizálásán. A faelőkészítő műhely megmentése már eleve is lehetetlennek látszott.

Az égő épülettől jobbra van a gépház értékes diná-nó-gépeivel, a vegyészeti osztály épülete, melyben több száz métermázsza kocsi-kenőcs és egyéb zsiradékok vannak felhalmozva, a szárító kamrák, stb. Ezek megmentése képezte a főfeladatot.

A bal szárnyon voltak a hámozó-, gyalu-, dobzzkészítő-helyiségek, melyeknek megmentése már eleve kizártnak volt tekinthető. Az említett épületek teljesen a lángok martaléka lettek.

Az oltás rendkívül nagy nehézségekbe ütközött. A jobbára gyulékony anyagokkal telt épületek óriási tűzoszlopokként meredtek az ég felé és az éj sötétjében félelmetes látványt nyújtottak. A tűz háromszor is belekapott a vegyészeti épület tetőzetébe, mégis sikerült azt megmenteni. A gépház teteje szintén leégett, de a gépekben szerencsére nem esett semmi kár.

Három órai kemény munka után az égő épületek tetőzete iszonyu robajjal bedőlt és mire az oltás munkáját befejezték, már reggel 6 óra volt.

Reggelre a pusztulás iszonyu képét nyújtotta az egész gyártelep.

A kárt 120,000 koronára becsülik. Az épületek és az összes berendezések természetesen biztosítva voltak s így a kár megtérül.

A gyufagyárban alkalmazásban levő munkások közül az igazgatóság 100—150 embernek felelt. A többi munkásokat zavartalanul foglalkoztatják továbbra is, mert az építésben maradt osztályokban tovább folyik a munka.

A tűz keletkezésének oka ismeretlen, de gyanus, mert az üzem az ünnep miatt hétfő este óta szünetelt. A leégett gyár feletti tűzrendészeti vizsgálatot már ma megkezdtek.

TÁVIRATOK.

Japán és Oroszország.

Jokohama, december 10. Koraiaknak mondják Tokióban az Európában elterjedt azon híreszteléseket, hogy Oroszország már elküldte Japánnak válaszáat. Azt hiszik, hogy a válasz nem lesz végérvényes, hanem annyiban előzeny lesz, hogy lehetővé fogja tenni egyes részletek fölött való tárgyalások újbóli felvételét, továbbá azt hiszik, hogy ha a Japán követelések minimumát tartalmilag el nem fogadják, a kabinet minden változtatást vissza fog utasítani.

A Humbert ügy.

Páris, december 10. A Humbert ügy megvizsgálására létesített bizottság ma tartott ülésének végén a bizottság elnöksége felszólította Combes miniszterelnököt és Vallé igazságügy-minisztert, hogy foglaltassa le a Crostol mai nyilatkozatában felemlített iratokat. Vallé miniszter megígérte, hogy el fogja rendelni mind azon kutatásokat, amelyek szükségesek emez okmányok lefoglalására.

A város közgyűlése.

(Második nap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 10.

Aradváros törvényhatósági bizottsága ma folytatta a szerdáról elhalasztott közgyűlést. Az első napon csupán négy ügydarabot tárgyaltak le a hosszúra nyúlt kaszárnya-vita miatt, míg ma negyvenöt tárggyal végeztek.

(Folyó ügyek.)

A tanács jelentést tett a közúti vasut és téglagyár részvénytársasággal téglakészítés céljaira bérbeadott területekre nézve kötött szerződésről, melyet a közgyűlés jóváhagyott. Bejelentésre került végvári Neuman Dániel és neje jótékonyasága, melyet a népkönyha emeletes új otthonának felépítése által gyakoroltak. A közgyűlés elismeréssel vette tudomásul a nemeslelkű ténnyel s eme határozatáról értesíti az adományozókat.

Sopronmegye feliratot intézett a kormányhoz a vármegyei gazdasági egyesületek részére portómentesség és a tisztviselőknek vasuti kedvezmény iránt, s feliratát pártolási céljából megküldte Aradvárosának is.

A tanács az ügyet pártolólággal terjesztette elő.

Steiner Jakab, Domonkos Lajos és Mittner József, a kereskedelmi és ipari érdekek pártolását tartván mindenekelőtt szükségesnek, az átirat egyszerű tudomásul vételét indítványozták.

Szavazásra kerülvén a dolog, a közgyűlés a tudomásul vételt határozta el.

— A tanács javaslata tehát megbukott — szövege Steiner Jakab nagy derűtséget keltve.

(A Somogyi-iskola.)

Nagyobb vitát keltett Somogyi Gyula dr. felsőbb leányiskolai igazgató kérvénye. Somogyi dr. arra kérte a város közönségét, hogy a kormányhoz intézendő feliratban eszközöljön ki az iskolája részére államsegélyt és építsen Hasszinger-utcai telkén új iskola épületet a leányiskola céljaira.

A tanács az első kérelmet pártolólággal terjesztette elő, a másodikat egyelőre, míg az e kérdésben folyó tárgyalások befejezését nem nyernek, tárgyalatlannak tekinti.

Müller Lajos dr. a tanács javaslatát nem fogadja el, mert nem látja be, hogy mért kell egy idegen iskolát pártolni, mikor az aradiak se kapnak elegendő támogatást. Azt olvasta és hallotta, hogy a külvárosokban nincs iskola, mért nem állítanak oda föl iskolát?

Institúris Kálmán polgármester védemére kel a tanács javaslatának. Hivatkozik arra, hogy a város ugyanis valamikor át fogja venni az iskolát, és milyen jó lesz majd akkor, ha kapnak egy fölszerelt, modern iskolaépületet.

Urbán Iván főispán kijelenti, hogy inkonzekvenciába esnék a város, ha most megtagadná a segélyt.

Müller Lajos személyes kérdésben szólal fel. Az inkonzekvencia kijelentést nem fogadja el. Szerinte az a konzekvencia, ha a város megáll annál a határnál, melyet be kell tartania egy idegen iskola segélyezésénél.

Az elnök a kérdést szavazás alá bocsátotta, mire 44 szavazattal 14 ellenében a tanács javaslatát fogadták el.

(A Weitzer-hagyaték.)

A következő pont is hosszantartó, makacs vitát idézett fel. A polgármester bejelenti, hogy a Weitzer-hagyaték ügyében a város ellen indított perben a jogügyi bizottság meghallgatása után megbizta Steinhardt Mór dr. ügyvédet, hogy a város érdekeit a perben képviselje és a szükséghez képest osztrák ügyvéddel helyettesítse magát.

Müller Károly helytelennek tartja a polgármester jelentését, mert ez ügyben jogügyi bizottsági ülés sem volt, hanem a polgármester összehívta a jogügyi bizottság tagjait egy értekezletre, hogy a meghatalmazás dolgában a tagok véleményét kikérje. Szükségesnek tartja, hogy ebben az ügyben sürgősen hívassék össze egy rendkívüli közgyűlés és az utasítsa a polgármestert egy felhatalmazás kiadására, még mielőtt a per felvételét megtörténik. Az ő véleménye szerint a polgármester a közgyűlés utasítása nélkül nem köthet a maga felelősségére a városra nézve terhes szerződéseket, már pedig az ügyvédi felhatalmazás kétoldalú szerződés. Erre csak a közgyűlés jogsúlt. A felelősséget azokra hárítja, kik a törvényhatóság tudta nélkül cselekedtek. Ismételtén kijelenti, hogy neki teljesen mindegy, kit biz meg a törvényhatóság a város érdekeinek képviseletével. Semmi kifogása sincs az ellen, hogy Steinhardt Mór képviselje a várost, mert ő ebben az ügyben vezetés ember, de a meghatalmazást a közgyűlésnek kell kiadnia.

— Institúris Kálmán polgármester a város szervezeti szabályrendeletére hivatkozik, a melynek értelmében a polgármester egy harmadikkal szemben képviseli a várost. U a jogügyi bizottság véleménye alapján járt el s kéri a közgyűlést, hogy eljárását hagyja jóvá.

Avarfy Ferenc abban a hiszemben, hogy Müller Károly kifogásolja Steinhardt dr. személyét, védi az utóbbit.

Müller Károly felvilágosítja Avarfyt, hogy nem értette meg őt, mert ő személy ellen nem emelt kifogást.

Urbán Iván főispán szavazás alá bocsátja a kérdést. A közgyűlés 48 szavazattal 8 ellenében jóváhagyta a polgármester intézkedését.

(Nyugdíjak és egyéb ügyek.)

Ezután többrendbéli nyugdíjat szavazott meg a közgyűlés.

Pollák Ignác, a városi orvosi hivatalhoz beosztott irodavezető huszonnégy évi hű szolgálata után kegydíjat kért.

A tanács, bár Pollák Ignác nem töltött be nyugdíjas állást, tekintettel a kérvényező hosszú szolgálata idejére és szegénységére, 700 korona kegydíj folyósítását javasolja. Ezt a közgyűlés egyhangulag meg is adta.

Néhai Ottó Dániel dr. kerületi orvos özvegyének összesen 1200 korona özvegyi nyug-

díjat és kegydíjat, Leitner Ernő dr. volt kerületi orvosnak 1276 korona nyugdíjat szavazott meg a közgyűlés.

Hosszu és unalmas vita fejlődött ki a szikviz fogyasztási adó beszedési jogának tárgyalása alkalmával. Ot felszólaló azt indítványozta, hogy az adót házi kezelésben szedjék be, három pedig azt, hogy a beszedési jogot nyilvános árverés útján adják bérbe. A kérdés úgy vált aktuálissá, hogy Süss és Friedmann budapesti cég ajánkozott a beszedési jog bérbevitelére. A kérdést végre is szavazással döntötték el, a többség a házi kezelés mellett maradt.

Az ülés vége felé ismét a Weitzer-hagyaték támasztott vitát.

Müller Károly erősen kikelt a zágrábi Weitzer-ház ügyében kötendő peregyezés ellen, mert, — mint mondotta — ha a város pervesztes lesz, a pernyertes örökösök vissza fogják követelni tőlünk az előre elpaktált házat.

Később kiderült, hogy egy ártatlan dologról van szó, melyben a várost peregyezés esetén sem érheti semmiféle felelősség. A közgyűlés erre megadta a beleegyezést a peregyezés megkötésére.

Apróbb ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért.

A politika eseményeiből.

(Podmaniczky nem mond le. — Az új alelnökök. — A függetlenségi pártból. — Mi készül a delegációban? — Tüntetés póttartalékosok. — Horvátok és magyarok. — Kihallgatások a királynál.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 10.

Az öreg báró Podmaniczky Frigyesről az a hír járta be a lapokat, hogy le akar mondani a szabadelvű párti elnökségről. Ma úgy értesülünk, hogy ez nem felel meg a valóságnak és Podmaniczky továbbra is megmarad elnöknek.

Az országos szabadelvű pártban megüresedett két alelnöki helyet ma töltötték be választás útján. Egyhangulag Dániel Gábort és Vojnics István bárót választották meg.

A Kossuth-párt holnap este hat órakor Kossuth Ferenc elnöklete alatt értekezletet tart, melyen a kiküldött bizottság bemutatja a nemzethez intézendő manifesztum szövegét.

A szegedi Kossuth-szoborra helyezett kosszoru miatt vizsgálati fogságban levő harmadéves katonák ügyében legközelebb ellenzéki részről interpellációt intéznek a honvédelmi miniszterhez.

Ez idő szerint a delegációk ülése iránt mutatkozik a legnagyobb érdeklődés. Az ülések mindössze pár napig tartanak, de azon előreláthatólag szenvedélyes viták fognak lefolyni. A hadseregbe vonatkozó kérdésekben ugyanis az osztrák delegátusok kísérleteket szándékoznak tenni arra nézve, hogy a Tisza István gróf által kifejtett közjogi álláspont lehetőleg gyengítettessék. Semmi esetre sem akadják, hogy a magyar miniszterelnök javaslata az ő szövegezése szerint váljék határozottá a delegációban. Ezért készül a nagy kirohanás. A magyar delegátusok azonban felveszik a harcot s arra helyezik a súlyt, hogy az osztrák részről készülő támadás kudarcot valljon.

Ugy hírlik, hogy a delegáció magyar bizottságának elnökévé Ernuszt Kelemt, alelnökévé pedig Széll Kálmánt fogják megválasztani.

Hatalmas nyomás készül a haldokló obstrukcióra. A budapesti póttartalékosok tüntetésre és felvonulásra szervezkednek, hogy elkeseredésüket az utcára vigyék. Felvonulnak pedig családjuk valamennyi tagjával. Aggastyánokkal, apró csemetékkal. Valóban a tüntetés meglehetősen impozánsnak készül. Beavatott politikusok hite szerint e tüntetésre nem lesz alkalom, mert Ugronék belátják küzdelmük meddőségét, s pár nap alatt felhagynak a további harccal.

A horvát regnikoláris bizottság ma délben a Vadászkiirt szállóban értekezletet tartott, a melyen *Francisci* elnöke alatt a bizottság valamennyi tagja részt vett. Az ülésen tárgyalás alá vették és megvitaták a magyar regnikoláris bizottság átiratát. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint a horvátok a holnap tartandó közös tárgyaláson azt a kijelentést fogják tenni, hogy a magyar bizottság ajánlatát *nem fogadják el*.

Bécsből táviratozzák: O felsége a király ma Schönbrunnból behatolt a Burgba, a hol hosszas kihallgatáson fogadta *Körber* miniszterelnököt. Azután *Goluchovszky* gróf külügyminisztert, majd *Pitreich* közös hadügyminisztert fogadta a felség.

Halál a pásztorórán.

(Egy uriasasszony tragédiája.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 10.

Embari fantázia el nem tud képzelni olyan tragédiákat, amelyeket néha az élet alkot. Egy ilyen tragédia játszódott le tegnap éjszaka Budapesten egy sziv-utcai bérház másodemeleti lakásában.

Itt lakott két gyermekével egy 34 éves ur asszony, aki néhány hónap óta elváltan élt férjétől. Az asszony előkelő fővárosi család sarja, amely szerepet játszik a budapesti társaságban.

A szép, erőteljes asszonyt néhány hónap előtt halálos kór támadta meg, tüdőbeteg lett. Baját fokozta az áldatlan családi élet felett érzett keserősége. Utóbbi időben anyagi bajok is bántották, ugyannyira, hogy egyik szobáját albérletbe adta egy egyetemi polgárnak. Az albérló tegnap éjszaka arra ébredt, hogy nagy zaj van a szomszédos szobában. Nyögés és sirás hallatszott:

— Végem van, meghalok!

— Anyuskám ne halj meg! — zokogta egy férfi hang.

A szomszéd szobában lakó fiatal ember megrettenve ugrott fel ágyából s tovább hallgatózott. Amit ezután hallott, az meggyőzte őt arról, hogy a nő, a háziasszonya, a halálán van. A férfi hangját nem ismerte, most vette észre először, hogy a háziasszonyánál éj idején férfi van. Az albérló átszaladt a szomszéd lakásba s kopogtatott a bezárt ajtón.

— Mi az? Mi történik itt.

A férfihang felelt:

— Az istenért, fusson orvosért. R. né hal-doklik. De gyorsan, mert ha egy percet késik, késő lesz.

Az albérló elrohant. A szomszéd utcában lakott egy ismerős orvos, azt hívta. Az álmából felzavart orvos azonnal vele jött. Amint a sziv-utcai ház lépcsőjén felszaladtak, a lakás előtt már várta őket egy katonatiszt. A ruhája csupa vér volt.

— Az asszony már meghalt, — szolt sirva a katonatiszt, — mentsük meg most legalább a becsületét a szerencsétlennek.

Az orvos s az egyetemi hallgató gyanakodva nezték a véres ruhájú katonatisztre.

— Mi történt? — kérdezte az orvos.

— R. né borzasztó vérbányás fogta el. Nem tudtuk csillapítani, nem tudtuk elállítani. Mialatt önök jöttek, a szerencsétlen asszony meghalt.

A három férfi ezután bement a szobába. Holtan feküdt ágyában a szép asszony, feje és jobb karja leógott az ágyról. Az egész szoba csupa vér volt, az ágy is. Az orvos megvizsgálta a holttestet s megállapította, hogy a katonatiszt igazat mondott. Az asszonyt vérbányás ölte meg.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy R. né beteg tüdejében megpattant egy ér s a vér rohamosan szökelt ki a támadt résen. Ha azonnal orvost hívnak, az talán el tudta volna állítani a vérbányást, de megmenthető már ugysem lett volna a tüdőbeteg asszony.

Ma helyezik örök nyugalomra a megdöbbentő tragédia hősnőjét.

Apponyiék nem lépnek vissza.

(Újabb disszidens-határozat.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, december 10.

Előre sejtettük, hogy azok a volt nemzeti párti képviselők, a kik *Apponyival* a szabadelvű pártból kiléptek, rövid idő múlva keresni fogják az alkalmat arra, hogy a pártba visszatérjenek. Ez irányban a mozgolódás már akkor megtörtént, mikor *Tisza István* gróf a parallel-ülésekre vonatkozó indítványát visszavonta. Akkor, mint ismeretes, *Szentiványi* Árpád állott a mozgalom élére s igyekezett hangulatot csinálni annak a felfogásnak, hogy a szabadelvű pártba most már visszatérhetnek minden különösebb géne nélkül, mert immár megszűnt az ok, a mely miatt a disszidálást szükségesnek látták és keresztülvitték.

Ez a fordulat tényleg már be is következett volna, ha Apponyi gróf oly értelmű kijelentést nem tesz, hogy ő nem lép vissza a szabadelvű pártba mindaddig, a míg *Tisza* lesz a miniszterelnök. A vezérnek ez a felfogása sokakat befolyásolt s noha szerettek volna visszatérni, mégis várakozó álláspontra helyezkedtek, nehogy úgy látszassék, mintha cserben akarnák hagyni a hívei Apponyit.

Ma újból megindult a tárgyalás a visszalépésre. Ezúttal nem *Szentiványi* Árpád, hanem *Szentiványi* Gyula a kezdeményező, a ki e tárgyban a délelőtt folyamán *Tisza István* gróffal hosszasan tanácskozott. Délutánra aztán a disszidenseket értekezletre hívták egybe, hogy a visszalépés dolgában határozzanak. A visszalépés ma is Apponyi magatartásán dőlt meg: kimondták az ő indítványára, hogy *továbbra is künn maradnak, sőt a Hungária-szállóban lévő klubhelyiségüket meg-bővítik*.

Az értekezlet lefolyásáról a következő tudósításunk számol be:

Az Apponyival kilépett volt nemzeti-párti képviselők nagy része vissza akar térni a szabadelvűpártba, mert sem tárgyi, sem személyi okot nem lát arra, hogy a különválást tovább fenntartsák.

Az esetleges visszalépés megbeszélése végett ma délután konferenciát tartottak a Hungária-szállóban, hol a kilépettek tudvalevőleg felütötték a tanyát.

A konferencián tizenhét disszidens képviselő vett részt, közöttük Apponyi is.

A visszalépést *Szentiványi* Gyula melegen javasolta, felhívván mindama érveket, melyek a mellett szólnak.

Utána *Apponyi* Albert gróf emelkedett szólásra. Ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy noha a parallel ülésekre vonatkozó indítvány tényleg visszavontott, ez idő szerint nincs olyan motívum, mely a kilépetteket a szabadelvű pártba visszavezethetné. Indítványozta, hogy maradjanak meg ezutánra is külön szervezetben.

Az értekezlet elfogadta Apponyi indit-

ványát s ehhez képest kimondták, hogy a szabadelvű pártba nem lépnek vissza, jelenlegi klub-helyiségüket fenntartják, sőt megbővítik.

A mi az *akció megindítását* illeti, arra most az időt nem tartják alkalmasnak. Ehhez képest a politikai eseményekkel szemben várakozó álláspontra helyezkednek s a történésektől teszik függővé állásfoglalásukat.

TANÜGY.

A napközi otthon.

— Iskola-avatás. —

Arad, december 10.

A Kossuth utcai iskola mellett — amint azt már tegnap megírtuk — egy új intézmény létesült, mely ma nyert ünnepélyes megnyitást a város és az iskolai hatóságok képviselőinek jelenlétében.

A gyermekfoglalkoztató telep, vagy napközi otthon célját helyesen kiemelte *Marinkovics* Péter igazgató bevezető beszédjén kívül *Institóris* Kálmán polgármester megnyitójában is, a midőn rámutat ezen iskola létesítésénél, hogy a Kossuth-utcai iskolába járó tanulók nincsenek kitéve az utca gyermekrontó erkölcsellen-ségeinek és e mellett közügyességük is a végzett munkák folytán fejlődik.

A gyermekek ugyanis reggeltől-estig az iskolában vannak. Szabad óráikban, tanítás után az e célra külön berendezett munkateremben gyülekeznek, s estig ott időznek. A munkateremben aztán tanítóik felügyelete és vezetése alatt szalmafonással, s fafaragással foglalkoznak.

Hogy mennyire szeretnek a gyermekek efélékkel foglalkozni, arról meggyőződhetek a mai megnyitón jelen voltak. Mert a kiállított néhány tárgy, a szalmafonás és a megnyitót követő foglalkozások bemutatása bizonyosságul szolgál az intézménynek életrevalósága, a jövőben kecsegtető úgy szellemi, mint anyagi eredmények mellett.

Az iskola avatá a a következőkből állott:

Délelőtt 11 óra után az intézet igazgatója *Marinkovics* Péter bevezető beszédében vázolta a foglalkoztatótelep célját. Kifejti ezek közt, hogy az intézet tanulóinak 80 százaléka olyan gyermekekből áll, kik egész napon át szülőik elfoglaltsága miatt magukra vannak hagyva. Egész nap csatangol egyik-másik az utcán, mert szülői délben nincsenek otthon. Valóságos napközi otthon tehát ez a létesített telep, mely Aradváros támogatásával szerveztetett az intézet testületének kezdeményezésére, miért is kéri a jelenlevő polgármestert, *Institóris* Kálmánt a megnyitásra.

Institóris Kálmán megnyitójában kijelenti, hogy a város szívesen és örömmel járult hozzá, ilyen humanus intézmény keletkezéséhez. Abban a hitben van, hogy amint a testület a kezdeményezés nehéz munkáját önzetlenül végezte, a jövőben is épp úgy fog e nemes feladatnak eleget tenni. Hogy az elzüléstől, az utca erkölcsellen-ségeitől a gyermekeket megóvva, azzal a város érdekeit fokozottabb mértékben szolgálja. Ezzel a telepet megnyitónak nyilvánítja.

A megnyitó után a Himnusz énekelte az iskola énekkara *Kresz* Károly tanító vezetése alatt. Majd két szavalatot mondott talpra eseten egy-egy tanuló, melyet aztán a „Nagy világ” című ének követett.

Ezután a gyermekek munkához láttak, hogy a munka folyását is bemutassák a jelenlevőknek. Egy csoport szalmát válogatott a fonáshoz, egy másik osztályozta. Az ügyesebbek pedig fonták. Néhányan gyalultak, egy-kettő faragott, úgy hogy bizony öröm volt nézni a majdani mestereket.

A megnyitón jelen voltak: *Institóris* Kálmán polgármester, *Vasady* Lajos segédtanfelügyelő, *Müllig* József iskolafelügyelő, *Posz*

Lajos dr. főorvos, *Domonkos Lajos, Almásy Pál, Kovács Vince, Dániel Kálmán, Frint Lajos,* s az aradi tanítók nagyszámában.

(—) **Athelyezett tanító.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Gombos Antal nagybüttyni* állami elemi tanítót a *pankoti* állami elemi iskolához áthelyezte és *Kleindl Jakab* okleveles tanítót ugyanezen állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

Az országos vásár terve.

(A Fehér- és Vörös Kereszt-egyesületek mulatsága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 10.

Az aradi Vörös- és Fehér Kereszt egyesületek nagyszabású farsangi ünnepének, az országos vásárnak terve ügyében a legutóbb megalakított högy- és férfi rendező bizottság ma délután öt órakor, a vármegyeház kistermében értekezletet tartott, amelyen a mulatság részletei felől tanácskoztak.

Az értekezleten *Urbán Ivánné* urnő elnökölt. *Marossy Miklós*, a rendező bizottság titkára terjesztette elő a tervet, a melyet a jelen volt hölgyek élénken vitattak meg.

Elsőben is kimondták, hogy az országos vásárt nem februárban, hanem már január 8-án tartják meg, még pedig a *Központi szálló* vendéglőjének összes termeiben. Az országos vásár délután öt órakor fog kezdődni; s a belépő díja egy korona lesz.

A terv szerint az említett helyiségekben, a nyílt színpaddal együtt, *tizennyolc sátor* lesz elhelyezve. A sátrak terveinek elkészítésére *Steiner József* mérnököt kérték föl. A sátrakban kávé, teát, édességeket, konyakot, pezsgőt, levelező-lapot, mézeskalácsot, virágot és egyébeket fognak a leányok eladni. Elvül kimondták már most, hogy az eladás csak a sátrakban fog megtörténni, tehát az ugynevezett „házalást” mellőzik. Az eladásra kérülő cikkeket és italokat a rendező bizottság maga szerzi be, de a céra adományokat is elfogadják. Az értekezlet dr. *Tisch Mór*né, *Robitsék Agostonné*, *Wadowszky Gusztávné* és *Lócs Rezsóné* urnőket kérte föl ezen adományok összegyűjtésére.

A nyílt színpadon részint műkedvelők, részint az *Aradi Nemezi Színháznak* ezután fölkerendő tagjai fognak, bizonyos időközökben előadást tartani. Erre nézve *Marházy Miklós*t és *Sarkadi Aladárt* kérték föl, hogy a rendező bizottság támogatói legyenek.

Sok szó esett a közreműködő hölgyek toaletjáról, végül azonban ennek a fontos kérdésnek elintézését, az elnökségre bízták. Ugyancsak az elnökség fogja az előrusító és közreműködő hölgyek névsorát összeállítani.

Az országos vásárt természetesen tánc fogja követni.

Az értekezleten *Urbán Ivánné* urnő elnöklésével jelen voltak:

Abaffy Emilné, *Avarfy Imréné*, dr. *Baross Ferencné*, *Baross Rózsika*, özv. *Boros Bébiné*, *Boros Ivánné*, dr. *Boros Béláné*, *Breda Viktorné* grófné, *Domán Sándorné*, *Dörner Jánosné*, *Faragó Istvánné*, dr. *Fényes Kálmánné*, *Gutzjahr Mihályné*, *Halász Jenőné*, *Herzel Bernátné*, *Heinrich Sándorné*, dr. *Issekutz Lászlóné*, *Kádas Kálmánné*, *Keller Izsóné*, *Lukács Lajosné*, *Magyar Ferencné*, *Magyar Lajosné*, *Marosi Miklósné*, *Mayer Miksáné*, *Moys Dezsóné*, *Ottenberg Tivadarné*, dr. *Polonyi Jenőné*, dr. *Posgay Istvánné*, dr. *Priegl Istvánné*, dr. *Reicher Károlyné*, *Reiber Emilné*, *Schäffer Jenőné*, *Steiner Józsefné*, *Steiner Jakabné*, *Szalay Antalné*, *Szalay Ilonna*, dr. *Tisch Mór*né, *Urbán Ivánné*, *Vasárhelyi Janka*, dr. *Veicsov Gézánné*, *Virágh Lajosné*, *Wadowszky Gusztávné*.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Roland* mester, opera. (Páros bérlet.)
Szombat: *Sötétség*, színmű. (Páratlan bérlet.)

* A sötétség-ből ma és holnap tartják az utolsó próbákat, amelyek máris tanusítják, hogy a szereplők diadalra fogják vinni a darabot a szombati bemutatón. A darabnak igen sok komoly, nagystílusú s e mellett hálás szerepe van, amelyek mind jó kezekben vannak. A szereposztás nehéz feladatát itt bravúrosan oldotta meg a rendező, ez által egy hatalmas tényezővel segítve elő a darab sikerét. Mint említettük, a szerző, *Rothauser Miksa* jelen lesz a premiéren, amely elé a legkedvezőbb auspiciumok között tekint a színház.

* *Roland mester.* A megrázó cirkusztragedia, *Zichy Géza* gróf dalműve teljesen meghódította a közönséget, a *Roland mester* nagy diadalt aratott nálunk. Holnap lesz a kiváló opera harmadik előadása, *Rolandot* ezuttal is *Bejczy Yvette*t *Zilahyné*, *Parblaut*-t *Bejczyzné*, *Lovellet*-t pedig *Békessy* énekl.

* *Felhő Rózsi balesete.* Debrecenből jelentik: *Felhő Rózsi*-t, a színtársulat ünnepelt szubrettjét tegnap sajnálatos baleset érte. *Bob herceg* előadása közben kificamodott a lába. Az első felvonás finaljában egy kőfalról kell leugrania, de az ugráshoz szükséges matracokat elfelejtették elhelyezni. *Felhő Rózsi* a színpadra esett s az egyik lábát kificamította. Az előadás további részét betegesen játszotta végig. *Sárváry Gyula* dr. főorvos gyors segítségét alkalmazott s ma már *Felhő Rózsi*-nak a zúzódás okozta gyöngeségén kívül semmi baja sincs.

* *Pompői pusztulása.* *Bulwer* örökszép regénye, mely méltán sorakozik a világhírű „*Quo vadis?*” mellé, eddig még nem volt még olyan magyar, amilyenben *Gaal Mózes* átdolgozásban adja az ifjúság számára. A borzalmas, de nagyszerű keretben, mely a kétezzer év előtti város elhamvadásában csúcsozódik ki, fölled előttünk az ókori világ társadalma, az a klasszikus pogány világ, melyet bünel és romlottsága pusztulásra kárhoztattak. A negyvedfélszáz lapos gazdagon illusztrált, disztes kiállítású könyvet a *Franklin-Társulat* Budapesten adta ki s az ára füzve 4 korona.

A reformátusok konventje.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítás —

Budapest, december 10.

Az ev. református egyház egyetemes konventje ma délelőtt folytatta tanácskozásait *Biffy Dezső* báró egyetemes főgondnok és *Kun Bertalan* püspök elnöklése alatt.

A zsinati törvénytervezet folytatólagos tárgyalása során ma a köznevelési és közoktatási szervezetről szóló fejezetet tárgyalták, nevezetesen a kisdédóvó intézetekre, az elemi- és felsőbb népiskolákra, a tanító-, tanítónő- és kisdédóvóképző intézetekre, a felebaráti nevelőintézetekre, a középiskolákra, felsőbb leányiskolákra és főiskolákra vonatkozó szabályokat.

A konvent az eredeti tervezetben több lényegesen, jobbra stílárís módosítást ejtett. A konvent délben befejezte a törvény-tervezet tárgyalását.

Mezey Albert kuriai bíró indítványozza, hogy az egyházi törvények tervezetét foglalják törvény-paragrafusokba.

Bernáth Elemér debreceni ítélőtáblai elnök az indítvány mellőzését kéri, mert az egyházi törvények — fejezetekre és szakaszokra osztva — teljesen megfelelnek a szükségletnek.

Szegedy József azt javasolja, hogy tervezet végére tegyék oda, hogy ez új törvények életbeléptetése idejétől fogva a régiebb zsinati törvények hatályukat veszítik.

Váró Ferenc és *Fejes István* felszólalásai után a konvent úgy *Mezey Albert*-t, mint *Szegedy* indítványait mellőzte.

A napirend további során *Ravácsy György* előadó ismertette az esküminták revideált szövegét, nevezetesen a presbiterekét, lelkészekét, egyháziakat, főgondnokét, gondnokét, pénztárosét stb.

Molnár Béla azt indítványozza, hogy az összes egyházi hivatalok elfoglalásánál egy rövid, egységes eskümintát alkalmazzanak.

A konvent *Molnár Béla* indítványát mellőzte, s elhatározta, hogy az előterjesztett eskümintákat a jegyzőkönyvből kinyomatja, s a zsinat elé terjeszti tárgyalás végéig.

SPORT.

+ A Tornaegyesület ünnepélye. Folyó évi december hó 19-én tartja meg az *Aradi Tornaegyesület* disztornázását, melyre az előkészületek szorgalmasan folynak a lyceumi tornacsarnokban. A gulák és tornász-cs portok begyakorlása érdekében fölkérnek a tagok, hogy a holnapi tornaóra minél számosabban és pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Vasutasok előléptetése.

(A megtörtézt karácsonyi ajándék.)
— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 10.

Az exlexes év sok mindenféle kárt okozott az országnak, a legnagyobb kárt azonban kétségtelenül, és hozzá még érdemetlenül, a magyar államvasutak tisztviselői szenvedték.

Másfél éve már, hogy az államvasut tisztikarában elmaradtak a szokásos előléptetések. Rendkívül lesújtóan hatott ez a körülmény sok száz vasutas családra, mert az előléptetéssel járó fizetésemelésre a vasutasok már az előző évek során be rendezkedtek.

Az exlexes állapot sok keserűséget okozott a vasuti tisztviselőknek, akik türelmetlenül várták az obstrukció végét és a törvényes állapotok visszatértét. Méltatlanul szenvedtek a politika kinövéséi miatt s már-már elvesztették minden reményüket arra is, hogy a közellévő karácsonyi ünnepek alatt vigság töltsse be házaikat. Ilyenkor szokták ugyanis publikálni a tömeges előléptetéseket. A legkellemesebb karácsonyi ajándék, a melyet elképzelni lehet. A vasutasok az idén újból lemondtak már erről az örömteljes meglepetésről. Nem hitték, hogy most legyenek előléptetések, mikor az ok, mely miatt az előléptetések az elmúlt évben elmaradtak, még mindig fennáll.

Annál kellemesebb lesz a csalódás, melyet *Hieronymi Károly*, az új kereskedelemügyi miniszter egy intézkedése fog kelteni. A miniszter ugyanis — mint nekünk táviratozzák — a legutóbbi napokban kijelentette, hogy mivel a vasuti tisztviselők nem állami hivatalnokok, hanem csak az állam magánhivatalnokai, rájuk nem vonatkozik a költségvetési törvény és az exlex miatt az előléptetéseknek nem szabad halasztást szenvedniük.

A miniszter sürgősen utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy haladéktalanul készítse el az előléptetési tervezetet, még pedig olyképen, hogy az eddig elmaradt előléptetésekért is némi kárpótlást kapjanak a tisztviselők.

A tervezeteket benyújtották a ma tartott összes üléshez, melynek határozata szerint karácsonykor 1600 vasuti tisztviselő fog előlépni nagyobb fizetésbe és minden elő-

léptetés után a nagyobb fizetés már október elsejétől jár, bár a kinevezési okmányt csak karácsonykor kapják kézhez azok, akiket a krisztkindli az idén meglátogat.

EGYESULETI ELET.

(*) Az ipartestület tagjaihoz. Testületi könyvtárunk rendezése befejeztetvén, értesítjük a testület tagjait, hogy a könyvtári órák f. hó 14 én d. u. 3—5 óráig az emeleti könyvtári szobában meg fognak tartatni. Könyvet olvasásra minden testületi tag vagy azok családtagjai kaphatnak 2 kor. biztosíték díj lefizetése mellett. Tisztelettel: Az ipartestület elnöksége.

Véres kardpárbaj.

(Szerkesztő és ügyvédjelölt állérje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 10.

Véres kardpárbaj folyt le ma délután Szegeden Schröder Béla, az Arad és Vidéke felelős szerkesztője és Sukovits Odón szegedi ügyvédjelölt között.

A párbaj oka még a „Délmagyarországi Közművelődési Egyesület” alakuló közgyűlésén keletkezett, amikor Schröder Béla lapja képviselőjében Szegeden időzött.

Az alakuló közgyűlést követő banket végén egy szűkebbkörű társaság maradt együtt az „Ötthon” tisztviselő-egylet egyik különhelyiségében. Itt Lendl Adolf dr. országgyűlési képviselő egyik dikciójában az országos Kossuth-párt két árnnyalatának vezéreit kritizálta.

Schröder Béla lapszerkesztő Lendl képviselő fejtegetéseit tüntetőleg helyeselte, mire Sukovits Odón szegedi ügyvédjelölt, aki a Kossuth-párt odaadó hive és a tüntetések egyik főrendezője, kihívóan oda lépett Schröder Béla elé és így szólott hozzá:

— Ön hallgasson, mert ön a kormánypárt megfizetett bérencé!

Schröder Béla erre minden további nélkül arcul ütötte az ügyvédjelöltet és a csattanós válaszhoz egyúttal a névjegyét is mellékelte.

Sukovits azonban a névjegyet eldobta magától. Erre Schröder odament az ügyvédjelöthöz és újból arcul ütötte.

A dolog természetesen lovagias utra terelődött.

Sukovits ügyvédjelölt Szakács József és Török Béla bírósági joggyakornokok útján provokáltatta Schrödert, aki a maga részéről Hegedűs Pál szegedi főreáliskolai tanárt és Hoffmann Géza cs. és kir. utász főhadnagyot nevezte meg segédeikül.

A segédek nyomban összeültek és megállapították a feltételeket, melyek a következők voltak: lovassági kard, szurás kizárva, végkimerülésig, csukló és hónalj bandázsszal.

Schröder Béla ma délelőtt utazott vissza Szegedre, és délután fél három órakor meg is vívták a párbajt Armentani Eduardo szegedi vívómester termében.

A párbajnál, melyet Hoffmann főhadnagy vezetett, orvosokként Gyuritsa Károly dr. és Morava Géza dr. jel nték meg.

A felek háromszor csaptak össze. Sukovits ügyvédjelölt mindig nagy vehemenciával támadott. A harmadik összezapás után azonban megsérült. Schröder Béla kardja átvágta az ügyvédjelölt orrát, közvetlenül az orrcsont alatt három-négy centiméternyi sebet ejtett. Sukovits orrának porcogós része lehullott a földre és körülbelül másfél óra hosszáig tartott, míg az orvosok visszavarrták. Schröder Béla érintetlen maradt.

A párbaj után a felek kibékültek.

HIREK.

— Aradmegyei küldöttség a kormánynál. Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy ma Tótvárad aradmegyei radnai járásbeli községnek egy küldöttsége tisztelt Tisza István grófnál, mint belügyminiszternél és Tallián Béla földmívelésügyi miniszternél. A küldöttség a Maros folyónak a község határában való szabályozását és a községi határ rendezését kérte. A küldöttséget Vancsó Gyula országgyűlési képviselő vezette ugy Tisza István, mint Tallián Béla elé, kérve mindkettőjük támogatását. Mindkét miniszter szívesen fogadta a küldöttséget. Megígérték, hogy kérelmüket sürgős tanulmány tárgyává teszik.

— Pályázók a kerületi orvosi állásokra. A városnál Leitner Ernő dr. nyugalomba vonulásával és Ottó: Dániel dr. elhunytá folytán két kerületi orvosi állás üresedett meg, melyekre a pályázati határidő ma telt le. Pályáztak: Deák Zsigmond dr., Fényes Samu dr., Hecht Adolf dr., Polonyi Jenő dr., Prohászka László dr., Szilágyi Frigyes és Szutrély Barnabás. Az állásokat a főispán kinevezéssel tölti be. Brück Gyula dr. gáji kerületi orvos kérvényt adott be a belvárosba helyeztetése iránt. Így előreláthatólag az új orvosok egyike a belvárosban, a másik Brück helyett a külvárosban nyer elhelyezést.

— A pápa és Dessewffy püspök. Dessewffy Sándor csanádi püspök X. Pius-nak papává való megválasztása alkalmából levelet intézett az új pápához, melyben az egyházmegye híveinek hódolatát tolmácsolta. A pápa, aki Dessewffy püspökkel még a velencei záradokot óta igen barátságos levelezést folytatott, most a hódoló feliratra sajtókezelő sorokkal válaszolt:

Tisztelendő Testvér! Ha Isten kifürkészhetetlen akarata az Apostoli Hivatalt Reánk, legkisebb szolgáljára bizni akarta, vagy helyesebben bizni engedte, semmi sem lehet, mi kelemesebben érintene Bennünket, mint azoknak őszinte tisztelet és szeretet nyilvánítsa akiket a Szentlélek Egyháza kormányzására rendelt. Miért is, na valaki, úgy különösen a Te leveled, Tisztelendő Testvér — kit már régóta ismerünk és kihez Szent Gellért közös oltalma révén lelki kapocs fűz, — nagyon kedves volt. Nekünk is annyi gondjaink közpette, nagy vigasztalásunkra szolgál, a mely levélben a Te, papjaid és híveid hitének és hódolatának legnemesebb érzelmeit tolmácsolod, jóllehet arról sohasem kétekedtünk. Ezért téged örömmel üdvözölünk és kilátásba helyezett eljöveteledet készsége en várjuk. Míg neked szerencsekívánatainkat fejezzük ki, papjaid és a gondjaidra bizott híveidre az isteni adományok zálogául és a Mi kiváló jóindulatunk jelölül Apostoli áldásunkat adjuk. Kelt a Vatikánban, 1908. évi november hó 22 én. X. Pius Pápa.

A levél címzése ez: Tisztelendő Sándor testvérnek, csanádi püspök.

— A takarékpénztárak szövetkezése. Szombaton, f. hó 12-én lesz Budapesten a Magyarországi pénztárak országos szövetségének alakuló közgyűlése. A szövetség célja a hazai takarékpénztári intézmény fejlesztésének kapcsán főleg a vidéki pénztárak közös érdekeinek rendszeres és egyöntetű megvédése. A vidéki pénztárak már túlnyomóan beléptek a szövetségbe, Aradról mind a hat takarékpénztár. Ezek vezérigazgatói: Ottenberg Tivadar, Heinrich Sándor, Natlánd Bernát, Bing Géza, Laczay Endre és Oncu Miklós intézeteik képviselőjében holnap fognak Budapestre utazni, hogy az alakuló ülésen részt vegyenek.

— Segédtiszt-választás. A városnál üresedésben levő segédtiszt állást a mai közgyűlésen töltötték be választás után. A kijelölt bi-

zottság tagjai voltak Urbán Iván főispán elnökelete alatt: Mülek Lajos dr., Deutsch Bernát, Müller Károly, Szalay Károly, Tagányi István. A bizottság a város szolgálatában álló következő pályázókat jelölte: Posch Dezső, Moldovány Ernő, Mittner István, Babics János, Buchwald Odón, Vljakovits Dusan. A szavazatszedő bizottság tagjai voltak: Szalay Antal elnök, Steinhardt Mór dr., Domonkos Lajos. A szavazás eredménye szerint kapott Posch 38, Mittner 12, Moldovány 9, Vljakovits 7, Buchwald és Babics 2—2 szavazatot. Ilyenformán Posch Dezsőt választották meg segédtisztté.

— A párisi osztrák magyar nagykövet lemondása. Bécsből táviratozzák, hogy a király elfogadta Wolkenstein gróf párisi osztrák-magyar nagykövet lemondását. Egyúttal Rakovszky követségi tanácsos is lemondott állásáról. Helyébe Nemess gróft fogják kinevezni.

— Fegyelmi vizsgálat a liceumban. A Türr Lajos dr. aradi főreáliskolai tanár ellen folytatott fegyelmi ügyben ma érdekes kihallgatás ment végbe a liceum épületében. A tanár ellen tudvalólag fegyelmi vizsgálat folyik és ennek során Türr dr. feljelentést adott be a közoktatásügyi miniszterhez, melyben azt mondja, hogy Burrián János főgimnáziumi igazgató és Kara Győző főgimnáziumi tanár szolgáltatták az aradi újsákoknak az ellene írott támadó cikkekhez az adatokat. A feljelentés következtében megindult a vizsgálat s ennek érdekében hallgattak ki ma néhány olyan embert, akik az ügyre vonatkozólag érdemleges nyilatkozatot tehettek.

— Roberts lord lemond. Londonból az a meglepő jelentés érkezik, hogy Roberts lord, a brit hadsereg főparancsnoka, lemondott állásáról. Az erre vonatkozó hírt a „Morning Leader” közli és így félhivatalos jellegű. Az egész világot bizonyára meg fog a lepni ez az esemény, annál is inkább, mert ezidőszerint nincs ünnepeltebb és népszerűbb ferfiu Nagybritanniában lord Robertsnél. Az ő operációinak sikerült — tudomás szerint — más, az angol hadseregnek kedvező, fordulatot adni a transvaali háborúnak. Buller ott állt a Vaal folyó szélén és mozdulni sem tudott. Az angol hadsereg egyik vereséget szenvedte a másik után s már-már úgy állt a dolog, hogy az angolok kénytelenek visszafordulni. Ekkor történt, hogy Roberts lordot nevezték ki a délafrikai csapatok főparancsnokává és attól fogva, hogy Roberts Transvaalban tette a lábát, az angol hadsereg győzelmet győzelem után aratott. A mikor már a háboru kimenetele kétségtelen volt, Roberts lord visszatért Londonba. Ott a győztes hadvezért leirhatatlan lelkesedéssel fogadták és olyan kitüntetésekkel halmozták el, a milyen csak egy nagy hadvezért megillet. A király az egész brit hadsereg főparancsnokává nevezte ki. Annál furcsábban hangzik a hír, hogy most lemondott állásáról. Ok gyanánt a „Morning Leader” azt említi föl, hogy Robertsnek a hadügyi kormánnyal folytonos összeütközései voltak és a suridások sértették önértétét.

— A tisztviselők fizetésrendezése. Gömör és Kishontvármegye közönsége a vármegyei tisztviselők, a segéd- és kezelő- valamint a szolgáló személyzet fizetésének a kir. bírósági tisztviselőkkel és egyéb alkalmazottakkal egyenlő mértékben való megállapítása tárgyában fölíratot intézett a képviselőházhoz s most köriratban kéri a társörvényhatóságokat, hogy ehhez a mozgalomhoz csatlakozzanak. A körirat ma megérkezett Aradra is.

— Cseh tantolyam a tiszteknek. Olmützből táviratozzák, hogy a második hadtest német ezredei titkos utasítást kaptak, hogy a csehül nem tudó tisztak számára cseh tantolyamot nyis-

sanak és az előléptetésnél csak azokat vegyék figyelembe, akik ezt a tanfolyamot jól elvégezték.

— **Az orosz—koreai konfliktus.** Londonból táviratozzák, hogy a mikádó ma trónbeszéddel nyitja meg a japáni parlamentet. Londonban óriási érdeklődéssel várják a tokiói híreket. Tegnap érkezett hírek szerint a helyzet rendkívül súlyos. Az orosz követ kijelentette a koreai császárnak, hogy ha nem teljesítik az orosz követeléseket, akkor másnap orosz katonák fognak partra szállni.

— **Szeméttel megdobált nagykövet.** Rómából táviratozzák, hogy Szécsen Antal gróf vatikáni osztrák-magyar nagykövetet, mikor a vatikáni kórház mellett elhaladt, a kórház egyik ablakából szeméttel dobálták meg. A nagykövet a dolgot följelentette, mire megindult a vizsgálat. Ennek során kiderült, hogy az eset nem szándékosságból, hanem véletlenségből történt.

— **A Nobel-díj Koppenhágából** táviratozzák: A Nobel díj kiosztása Krisztiániában s Stockholmban lesz. Általában azt hiszik, hogy a fizikai díjat Arrhenius, az orvosi Finzen dán, az irodalmi Björnson, a kémiai a Cure házaspár, valamint Becquerel, a békedíjat pedig Suttner báróné fogja megkapni. Björnson s Becquerel jelenleg Stockholmban vannak, Finzen pedig Koppenhágában betegen fekszik lakásán.

— **Karácsonyi különvonatok.** A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erős személyforgalom akadálytalan és rendez lebonnyolítása, valamint az utazó-közönség kényelme érdekében a személyszállító vonatokon kívül Budapest-keleti p. u.-tól Nagykátáig, Budapest-keleti p. u.-tól Stolnokig és vissza, Budapest-keleti p. u.-tól Püspökladányig és vissza, Püspökladányról Stolnokig, Budapest-keleti p. u.-tól Aradig, Stolnoktól Aradig és Budapest-keleti p. u.-tól Uj-Dombóvárig és vissza külön gyors- illetve személyvonatok fognak közlekedni.

— **Barabás Béla kalandja.** Nagyváradról jelentik: A Budapestről Arad felé robogó gyorsvonatra tegnap Mezőtur mellett ismeretlen tettesek követet dobáltak. Az egyik kő az étkezőkocsi ablakát zúzta be és berepült a kocsiába, melyben Barabás Béla orsz. képviselő és neje, továbbá Schartner Sándor dr. kir. törvényszéki bíró foglaltak helyet. A merénylet szerencsére nem tett kárt az utasokban.

— **Ováció Zigler Máriának.** Prágából táviratozzák: Zigler Mária színésznő, kit a minap Windisch-Graetz herceggel, Erzsébet főhercegnő férjével oly csunya pletykába kevertek, már teljesen fölgyógyult betegségéből. Tegnap részt vett egy katonai hangversenyen s a közönség, mely igen kedveli a kiváló művésznőt, zajos óvációkkal fogadta megérkezősekor.

— **Halálozás.** Szirmay Károlyt, az Aradi Első Takarékpénztár hivatalnokát súlyos csapás érte. Egyetlen fiacskája, Lacika, ma d. u. 5 órakor elhunyt.

— **Dienes, a fűszeres.** Dienes Márton, a közelmúlt botrányok hírhedt hőse szabadon átvitorlázott Amerikába, ahol a magával vitt pénzen új életet kezdett. És ez az új élet nem is rossz. Mint egy new-yorki levél elmondja, Dienesnek New-Yorkban jóforgalmu fűszer- és csemege-kereskedése van, amelyet Geiger Giza támogatásával vezet. A csemegeboltban 30—30, különböző nyelvet beszélő segéd szolgálja ki a közönséget. A napokban egy segéddel megszaporeszik az üzlet személyzete: most utazott Amerikába Geiger Pál, a megvesztegetési politikában szerepelt Giza bátya, akit Dienes hívott ki Newyorkba, hogy a magyar nyelvet ne csak a gazda, hanem még egy segéd is képviselje. Dienes jól érzi magát, nem panaszkodik, nincs is oka rá, elvégre is árul, ami az ő am-

bíciója s akár a hazát, akár a csemegét árulja — nyer rajta és végre is ez a fő.

— **Baleset a pályaudvaron.** Grác-ból jelentik: Az itteni vasuti pályaház perronján lévő veranda ma reggel óriási robajjal bedőlt. Egy utas súlyosan megsérült. A baleset idején körülbelül száz utas várakozott a perronon a gyorsvonatra, de ezek szerencsésen megmenekültek.

— **Különös családi botrány.** A porosz fővárosból különös esetet írnak. Egy előkelő árami tisztviselő nagy estélyt adott hétfőn, amelyre meghívta összes jóbarátait és azok feleségeit. A dîner után tánc következett. Körülbelül éjfélután egy órakor a táncterem mellett egy kisebb szobában a meghívottak közül egy hölgy és egy ur beszélgetett félrevonulva egy pálmacsoport közt elhelyezett karosszékekben. Egszerre a hölgy férje berontott a szobába és arcútitotta a fiúitólket: előbb a feleségét, aztán az udvarlóját. A kellemetlen botrányban az volt a súlyosbító körülmény, hogy az arcútitott udvarló a porosz kabinet egyik államtitkárja. Képzeltető, hogy az egész társaság rémülten sietet a verekedők közé, a tánc is persze abbamaradt és a vendégek szétesztek. Az afférnak folytatásáról nem tudnak eddig, de a szereplők neveit is titok borítja még.

— **Öngyilkosság az iskolában.** Szegszárdon — mint nekünk táviratozzák — ma délután öngyilkossá lett egy 16 éves polgári iskolai tanuló, Németh ottani börtönőr László nevű fia. A diák közvetlenül az előadás megkezdése előtt az iskolában lőtte magát föbe és holtan rogyott össze. Levelet hagyott hátra, melyben megírja, hogy gyógyíthatlan tüdőbaja miatt számolt le az élettel.

— **Uj hazak.** Uj épületeik után közséj adómentességet nyertek: Csordás Antal, Salfalvi Györgyné, Szemlakán Szavetta, Borbély József, Pollák József, Philip Rupper, Juhász István, Nedelkó Péter, Szuparits Antal, Pécskán György, Mairovitz Mór, Probst Mihály, dr. Ludig István, Lammert Ferenc, özv. Marx Adolfné, Barcza István, Balogh Istvánné, Andrányi Károly, Aradmegyei gazdasági egyesület Neuman testvérek és Kaniz Istvánné.

— **Egy esküdt jótékonyága.** Goldschmidt Miksa a legutóbbi esküdtzéki ciklus alatt esküdtszolgálati feljében kapott negyven koronát küldött be ma lapunk kiadóhivatalához, mely összegből husz koronát az aradi városi árvaháznak szánt. Az említett intézetek a jelzett összegeket nyugta ellenében lapunk kiadóhivatalában fölvehetik.

— **Furfangos család.** Budapestről jelentik: E hónap 5-én a Ganz-gyár Ferenciek tere 2. számú üzletében megjelent egy 26—28 év körüli, németül beszélő elegáns fiatal ember és előadta, hogy főnöke, Serényi műszaki irodatulajdonos megbízásából jön és kiválasztott két 720 koronát érő ablaklámpát és azzal távozott, hogy később majd visszatér a főnökével, aki kifizeti a kiválasztott lámpák árát. Másnap beállított az üzletbe egy 32 évesnek látszó elegánsan öltözött férfi és kérte, hogy az előző napon Serényi megbízásából ott járt fiatal ember által kiválasztott lámpákat vigyék a Múzeumi-körut 27. I. em. 5 sz. alatti lakásba. Az üzlet vezetője a lámpákat el is küldötte a jelzett helyre, ahol egy fiatal ember fogadta:

— Serényi ur nincs itthon. Az árukat azonban hagyja itt és jöjjön vissza negyed óra múlva.

A szolga amikorra visszatért, az ismeretlen már nem találta. Az árukkal együtt megugrott. Ekkor derült ki, hogy az illető csak két napra bérelte ki a lakást. A rendőrség nyomozza az ismeretlen csatókat.

— **Borzalmas halállal** mult ki tegnap a Barcs mellett lévő Majkóvác pusztán egy 14 éves leányka, Eiteni Róza. A leányka több társával vígan játszadozott, s játék közben, midőn szaladva egy ház sarkánál befordult, oly szerencsétlenül szaladt neki egy vele szembe jövő embernek, akinek kezében egy szénavágó kés volt, hogy a kés mélyen behatolt a kisleány hasába, s a belek azonnal kifordultak. A kis leány néhány óra kínlás után meghalt.

— **A macska.** Furcsa bűnpört tárgyalt a napokban a zürichi bíróság. Két régi ellenség állott egymással szemközt, akik éveken át egy házban laktak és a péltabeszéd szerint egy kanál vízben fojtának meg egymást. Hacker, a vádlott, tudta azt, hogy az ellensége szívhajos ember és emellett rendkívül ijedős természetű. Ha hirtelen rászólnak már ajúldozik és szivgörcsöt kap. De ez nem akadályozta abban, hogy minden módot fölhasználjon Hacker bosszantására. A minap ismét valamivel nagyon felbosszantotta Hackert, aki megesküdött, hogy megszabadul a kellemetlen lakótársától. Egy este, amikor az ellensége még nem volt otthon, megfogta a házimacskát és taplót kötve a farkára, azt meggyújtotta. A cicát aztán bezárta az ijedős ember szobájába. Csakhamar hallotta is a szobából a macska éktelen miakolását, amely jó ideig tartott végre megszűnt. Az ijedős ember este gyanutlanul ment haza, de amit felnyitotta az ajtaját mintha golyóból lőtték volna ki, úgy ugrott neki affelriadt macska és elmenekült. A váratlan dolog persze félholtra rémitette a szívhajos embert, aki összeesett és több napon át súlyos betegen feküdt. Gyilkossági kísérlet miatt aztán bepanaszolta Hackert, akit a bíróság félévi börtönre ítél.

— **Elfogott tolvaj.** Schick Samu temesvári hentes-tanác ma Aradra érkezett, s a Csiky Gergely-utcában Hajdu Sándornénál lakást nézett. Közben ellopta Hajdunénak kis branyóráját. Nem sok hasznát vehette, mert a rendőrség még ma elfogta. Valenta detektív éppen akkor csípte el, mikor egy hordárral zálogházba akarta küldeni. Green Nándor tb. főkapitány a 19 éves tolvajról kiderítette, hogy még novemberben több lopást és lakásfosztogatást követett el. A tolvajt Temesvárra szállítják.

— **A félkegyelmű gyilkos.** Rábaszentmihály községben szomorú eset képezi most közbeszéd tárgyát. Egy tizenégy éves hülye gyermek rövid időn belül másodszor követett el gyilkosságot. Most a saját anyját ölte meg. Mint írják, a mult nyáron Pál István odavaló gazdaember a saját buzaföldejen aratta a gabonát. Magával vitte hasonnevű 14 éves fiát is, aki már fejlődésétől kezdve hülye volt. A gyermek, mialatt az apja a buzakalászokat végtá, előkereste az elemozsiás tarisznyából a pálinkás üveget s abból nagyokat huzzott és berugott. Délben, mikor az öreg Pál István ebédhez készült, észrevette, hogy fia mit művelt, alaposan elverte a gyermeket. Ebéd után lefeküdt a buzakereszt tövébe egy kis pihenőre. A fiu, amint észrevette, hogy az apja elaludt, ledobta a buzakereszthez támasztott kaszát és az éles szerszám hegye az alvó ember gyomrába furódott, ami aztán halálát idézte elő. A gyilkos megszabadult a rabságtól és hazaadták az anyjához, aki elég szigorúsággal ügyelt a gonosz indulatú gyermekre. E napokban valami csinyt követett el a gyermek, amiért az anyja jól elverte. Ezt a verést a gyermek nem tudta megbocsátani anyjának. Aznap délután Pál Istvánné elment hazulról s csak este tért haza. Mikor az ajtón a sötét szobába benyitott, erős baltacsapás érte a fején. — Az asszony pillanatra megtántorodott, de a másik pillanatban már több baltacsapás érte, a mitől az asszony eszméletét veszítve elesett. — A merénylet a saját 14 éves fia volt, aki midőn az anyját levette, felgyújtotta a háztetőt is s azután elmenekült hazulról. A szomszédok csakhamar észrevették a tüzet, amit azután eloltottak, miközben ráakadtak Pálnéra is, aki véres fejjel feküdt a szobában. Az előhívott orvos magához térítette ugyan az asszonyt, de másnap a sérülés következtében meghalt. A gyerek s fiut a falu végén levő egyik szalmakazalban találták meg a csendőrök érejtözve, ahonnan most már bekisérték a törvényszékhez.

— **Ugrás a forró vízbe.** Titelből írják: Galinkics Rada zsályai lakos átrándult a szomszédos Csurog községbe, hogy az ottani gőzfürdőben megfürödjék. Már jegyet is váltott magának és ahelyett, hogy a fürdőhelyiségbe ment volna, ezt megkerülve, az udvaron levő víz-desztilláló készülékhez ment, hova a gőzkanálból jövő forró víz kitódult. A tapasztalatlan ember azt hívén, hogy ez a fürdőmedence, ott levetkőzött, s anélkül, hogy valaki észrevette volna, beleugrott a forró vízbe. Másnap ott ta-

láták meg a vízben a felismerhetetlenségig összeforrázott holttesttel.

A vidékiek érdeklődése Porter karácsonyi tárlata iránt igen nagy mérvben nyilvánul meg a beérkező rendelések által. Még csak két hét választván el bennünket karácsonytól, ajánlatos ezért a tisztelt szülőknek, hogy bevásárlásaikat ne halasszák az utolsó percre, mert most sokkal kényelmesebben fedezhetik szükségletüket. Most ismét gyönyörű cikkek érkeztek Porter Vilmos Nagy Áruházába, a választék még soha oly gazdag és teljes nem volt. Az árak a végtelékig olcsóknak mondhatók, mert ebben a hónapban az áruház a nagy forgalomra helyezi a fókuszát. Cipő árak, boák, fehérneműek nyakkendők és egyéb cikkekben, szintén meglepő újdonságok érkeztek, s ezek is csaknem beszerzési áron adtnak el. Házbaszállítás kora reggeltől késő estig.

Szoba illatok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisz cégnél Aradon.

T. Üzletfelelnek szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomlárkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A szerető, mint tolvaj.

(Féliben maradt gavallér.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 10.

Rendkívül érdekes aradmegyei bűnügygel foglalkozott ma délelőtt a nagyvárad királyi ítélőtábla büntető tanácsa.

Az eszt *Alesill* aradmegyei községben történt. Egy odaváló parasztagyda, névszerint *Ankattyó* Jákob hosszú időn keresztül szeretője volt a falu egyik legcsinosabb menyecskejének, *Vesze* Viktoriának, akinek a férje erdei munkás lévén, sokszor egyedül hagyta a feleségét és alkalmat adott szeretőjének a találkákra.

A szerelmesek ügyesen csinálták a dolgot s a faluban senki sem gyanította a viszonyukat. Egyszer azonban a múlt őszön nagy dolog történt. A szép asszony férje nem volt otthon s *Ankattyó* ezt tudva, elment a szeretője lakására. Az asszonyt nem találta otthon, tehát várt reá.

Várakozás közben azonban oda érkezett a falu szája, egy vén anyóka, s gunyos mosolylyal jelentette, hogy majd elmondja a férjnek, hogy kit látott távolléte alatt a házban. A szerelmesek természetesen megijedtek s minthogy más mentésget nem találtak ki, abban állapodtak meg, hogy elhíresztelik a faluban, hogy *Ankattyó* lopni akart *Vesze*éknél. Maga *Ankattyó* terjesztette a hírt legjobban, aminek az lett az eredménye, hogy a szép *Viktória* férje arra kényszerítette a feleségét, hogy jelentse föl *Ankattyót*. Ez meg is történt s az ügygel nemrég foglalkozott az aradi törvényszék.

Ankattyó Jákobot a törvény előtt, a büntetéstől való félelmében cserben hagyta az ő lovagias érzése s elmondotta a dolgot úgy, amint történt. A törvényszék azonban nem adott hitelt a szerelmi históriának és *Ankattyót* lopás büntette miatt hat hónapi börtönrre ítélte. A vádlott meglebbezte az ítéletet s az ügyben ma volt a felelővíteli tárgyalás a nagyvárad királyi ítélőtábla előtt.

A vádlott védekezését *Kiledi* József ügyvéd terjesztette elő s szép beszédben fejtette ki, hogy az egész lopás tulajdonképen mese s

csak arra szolgált, hogy a férj rá ne jöjjön a szerelmi viszonyra, amit a tárgyaláson maga *Vesze* Viktoria is beismer. Az, hogy tényleg loptak el tengerit a háztól, vagy hogy azt a vádlott lopta volna el, semmivel sincs bizonyítva, tehát a vádlott bűnössége sem állapítható meg.

A királyi tábla elfogadta a védő érvelését s a vádlottat a lopás vádjától fölmentette. Az ítélet jogerős.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A budafoki orvosok. Orvosi körökben különös érdeklődést keltett *Berár* Gyula dr. és *Taub* Ferenc dr. budafoki orvosnak bűnpöre. Azzal vádolták őket, hogy *Czímber* Jakab parasztleány, a kit *Hellinger* Lőrinc egy korcsmai verekedés alkalmával megsebesített, az ő mulasztásuk következtében vérzett el. A bűnpört első ízben a pestvidéki törvényszék tárgyalta, a mely *Hellinger* Lőrincet súlyos testi sértés vétsége miatt egy évi fegyházra, a két orvost pedig gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt fejenként 560 korona pénzbüntetésre ítélte, s kötelezte őket egyúttal, hogy a támasz nélkül maradt özvegynek és négy árvájának 2500 korona kártérítést fizessenek. A kir. ítélőtábla azonban az ítéletet megsemmisítette s az ügyet esküdtszék elé utalta. A pestvidéki esküdtszék több napig tartó tárgyalás után a két orvost a vád alól felmentette, *Hellinger* Lőrincet ellenben halált okozott súlyos testi sértésért három évi fegyházra ítélte s kötelezte *Hellinger*t 2500 korona kártérítés megfizetésére. Ez ítéletet a kuria formahiba miatt egyszer már megsemmisítette, de ma *Tóth* előadásában *Baumgarten* Izidor dr. korona-ügyész helyettes indítványára a semmisségi panasz elutasításával az ítéletet helybenhagyta.

§ Gyilkosság a hagyaték miatt. Szilas temesmegyei község legszebb leánya *Csukure* Parasztkéva volt, a ki hosszabb ideje szerelmi viszonyt folytatott a község leggazdagabb emberével, a hatvan éves *Brattu* Mojszéval. Múlt év tavaszán a szerelmes öreg rájött, hogy kedvese megcsalja őt, miért is azzal fenyegette, hogy végrendeletét, mely szerint általános örökösévé tette a leányt, megváltoztatja. Amint a leány fivére *Juon* ezt megtudta, elhatározta, hogy az öreget közösen elteszik láb alól. Március 15 én éjjel álmában rátörték *Brattura* s mialatt a leány felogta *Juon* két golyót röpített a szerencsétlen ember agyába, úgy hogy az szörnyet halt. A csendőrségen mindent bevallottak a gyilkosok, de a temesvári esküdtszék előtt folytatott főtárgyaláson tagadták a bűnt. A tanúk és bizonyítékok azonban oly határozottan terhelők voltak, hogy az esküdtek bűnösnek mondták s a törvényszék a bűnös tevépárt egyenként tizenöt évi fegyházra ítélte. Ma tárgyalta a Kuria első büntetőtanácsa *Nedeczky* Odön előadásában a semmisségi panaszt, a melyet a vádlottak védői benyújtottak s *Németh* Péter védő meghallgatása után *Thassy* Pál koronaügyész helyettes indítványára elutasítván a semmisségi panaszokat, az ítéletet helybenhagyta.

NAPIREND.

December 11. Péntek. Róm. kath. naptár: Damáz. — Protestáns naptár: Damáz. — Görög-keleti naptár (november 28.): Uj István. — A nap kel 7 óra 23 perckor, nyugszik 3 óra 52 perckor.

Közlöny-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepekön zárva. Helyiség: Kraklye-muzeum helyisége mellett, Isterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerűk a mai napra a következő időjárás várható: Semmi vagy kevés csapadék, éjjeli fagy.

KÖZGAZDASÁS ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Engel Menyhért, *Beregszász*. — Teichner Armin. *Mellence*. — Weiner Ottó, *Bohdanec*. — Boskovits Gyula, *Győr*. — Jolles Zsigmond, *Lemberg*. — Tedeschi Caterina, *Curzola*. — Bothem Alajos, *Bécs*. — Maly József, *Eipl*.

Budapesti áru- és értéktözege.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 10.

Delitősség. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett, 19,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás derült.

Katibősség. Berlin 1, Páris 30 olcsóbb.

Zárlat 12 órakor:

Buza 1904. áprilisa	7.70 — 7.71
Buza 1904. októberre	7.58 — 7.60
Rozs 1904. áprilisa	6.57 — 6.58
Zab 1904. áprilisa	5.49 — 5.49
Tengeri 1904. májusra	5.17 — 5.18
Repce 1904. augusztusra	11.70 — 11.50

Zárlat 6 órakor:

Buza 1904. áprilisa	7.71 — 7.72
Buza 1904. októberre	7.58 — 7.60
Rozs 1904. áprilisa	6.58 — 6.59
Zab 1904. áprilisa	5.49 — 5.50
Tengeri 1904. májusra	5.18 — 5.19
Repce 1904. augusztusra	11.70 — 11.80

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— December 10. —

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm, felül súlyban 122—3 fillérig, közép páronként 240—250 kilogramm súlyban 120—1 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 118—9 fillérig.

Szállítás. December 7. napján volt készlet 23,120 darab, december 8. napján főlhajtatott 1035 darab, december 8. napján elszállított 1044 darab, december 9. napjára maradt készlet 28,111 darab. A hízott sertésüzlet irányzata: Lanyha.

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-15-én. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 5.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.05
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sztv. este 9.20

Motormenetek

Arad—Városháztér és Mezőhegyes között.	
Battonya felé reggel 8.04	Mezőhegyes felől reg. 6.48
Battonya felé d. u. 12.01	Battonya felől d. e. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29	Battonya felől d. u. 4.01
Arad—Uj-Szent-Anna—Kétegyháza között.	
Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35	Kétegyháza felől este 6.06

AKINEK pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítóőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

AKI üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát, eladni vagy venni kíván

AKI férjhez menni v. nőülm öhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanuló felvenni kíván

AKI az Aradi Közlöny kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, anti-
quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Elíz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

Karácsonyra Alkalmi vételek!

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
néhány nagyobb könyvtár vétele folytán óriási
mennyiségű **disz-műveket, regényeket**
és **ifjúsági iratokat** csaknem teljesen új
állapotban, szintugy átjártzott hangjegyeket is

meglepő olcsó árakon

árusítok. Több ezer kötet francia, angol és olasz
mű is igen jutányosan kapható.

Ujdonságok a könyvpiacon!

Gáspár: Hét év a tengeren. Mikszáth: Alma-
nach 1904. Ex-lex naptár 1904-re. Dárday: Köz-
igazgatási törvénytar. Jókai: A hol a pénz nem
isten. Bánffy: Nemzetiségi politika stb. stb.

Disz-levelel papírok legnagyobb választéka;
Divatos különlegességek. Igen olcsó árak!

Minden vallású **imákönyvek** gyönyörű
kiviteiben, bámulatos olcsó árakon. A legked-
veltebb naptárak nagy választéka. Előjegyzési
napok rendkívül jutányos árakon.

Irodai cikkek kitűnő minőségben. Író-, rajz-
és levelel papír dúz választékban. **Posner-féle**
üzleti könyvek teljes bizományi lerakata
gyári árak mellett. Képes levelezőlapok nagyban
és kicsinyben árusítása.

Mindenféle festészeti kellékek; valódi dűs-
seldorfi olajfestékek, paletták, a legjobb belga
festővászon. **Olaj és akvarell festékek egész fel-
szerelése** kszetekben. Festőminták nagy választé-
taka, ugy eladásra, mint kölcsönzésre

Ramek rézmetszetek és olajfestmények a
legnagyobb mesterektől kerettel és keret nél-
kül. **Igen jutányos árak!** Papirkeretek.

Egyes könyvek, valamint **egész könyv-
tárak** méltányos árakon való **vásárlása**,
szintugy könyvtárak legelőnyös-bben való be-
rendezése és kiegészítése.

Keresek és méltányos árakon
veszek fűzve, vagy kötve, az Új Idők, Má-
tyás Diák, Hét, Vasárnap, Ujság, Kakas Márton,
Borsszem Jankó, En Ujságom és Fliegende
utóbbi évfolyamait 1908 ig bezárólag.

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtár,

melyben minden ujdonság kapható.

Az új egyesített teljes magyar

kölcsönkönyvtári jegyzék

megjelent

és 40 fillérért kapható. Felkérem a t. bérleti-
és olvasóimat, hogy régi magyar jegyzéküket
elküldeni sziveskedjenek, hogy **annak elle-
nében az újat díjmentesen ad-
hassam.**

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntár,

mely szintén az összes ujdonságokat tartal-
mazza. 257 oldalos zenemű kölcsönjegyzék ára
40 fillér.

Előzékeny és pontos kiszolgálás ugy hely-
ben, mint **vidékre.**

Kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor.

[18]

(Folytatás.)

De azóta elhagyta az Isten. A legrette-
tesebb dolgok történtek. Az apja a szaván fogta.
Elment s maga jelentkezett. S mióta a börtön-
ben van, Micaelát azóta nem látta s nem is
akarja látni. Leveleire nem felel s ha ételt
küld neki, azt érintetlenül küldi vissza. Ez a
legrettenetesebb. Ugy látszik, az apja azt hiszi,
hogy ő megakarta ölni.

S olyan szorongva nézett Giannitára, mint-
ha a halálos ítéletét várná.

— Miért nem mondd meg, amit monda-
ni akarsz? — kiáltott fel. — Hisz megölsz!

De nem volt lehetséges a szavába vágni.

— Tudnod kell — folytatta, — hogy ez a

paolta már el van adva. A vevője egy gazdag
angol hölgynek adta bérbe s ez meg ma be-
költözködik. Egy pár holmiját már tegnap ide-
küldte. Köztük volt egy kis Krisztus-kép is.
Láttam, mikor keresztüljöttem az előszobán.
Egyik utazóládájából vette ki s letette a földre.
Olyan ütött kopott volt, hogy senki sem látszott
valami nagyon ügyelni rá. A koronája horpa-
dozott, a polyája piszkos volt, az ékszerei pe-
dig rozsdásak. De mégis... mikor ott láttam
feküdni a földön, felvettem, behoztam a szo-
bamba s az asztalra állítottam. S ekkor eszem-
be jutott, hogy segítségért könyörögtek hozzá.
Lelérdeltem előtte és sokáig imádkoztam hoz-
zá, „Segíts az én inségembe”, — szoltam
a gyermek Krisztushoz. S míg így imádkoztam,
azt éreztem, mintha a kép felelni akarna. Fel-
emeltem a fejemet, de a kisedd épp oly néma
volt, mint előbb. Hanem ugyanabban a pillá-
natban a fal órá ütni kezdett. Négyet ütött s
ugy hallottam, mintha a Krisztus-kép négyeszer
felelt volna a könyörgésemre. S ez ismét felbá-
torított, Giannita, ugy, hogy ma elmentem a
törvényszék épületébe, hogy lássam az apámat.
De egy pillatást sem vetett rám az alatt az
egész idő alatt, míg bírál előtt állt. Vártam azt
a pillanatot, mikor elvezetik s egy szűk folyo-
són a lábait elé vetetem magamat. Giannita!
Elvezettetett a katonákkal, anélkül, hogy egy
szót szolt volna hozzám! Lásd-e Giannita, ugye
hogy gyűlöl engem az Isten? Mikor hallottam,
hogy tegnap délután négy órától beszélsz, ugy
elfogta szívemet a félelem! A Krisztus-kép új
szerencsétlenséget küld rám, gondoltam. Gyü-
löl, mert elárultam apámat!

S mikor elmondta ezt, végre elhallgatott s
lélegzetfojtva leste, hogy mit fog szólni Gi-
annita.

S Giannita elmondta neki, hogy mi történt
tegnap.

— Lásd nem különös ez? — kérdezte vég-
re. — Tizenkét év óta nem voltam Catanában
s ma egész véletlenül ideutazom. S pedig nem
tudtam minderről semmit; de amint itt kité-
tem a lábamat az utcára, megtudtam, hogy
milyen szerencsétlen vagy. Az Isten küldött
engemet, szoltam magamban, azért hívott ide,
hogy segítsek Micaellán.

Signorina Palmeri szeme nyugtalanul, kér-
dő tekintettel fordult feléje. Bizonyára most
jön az új szerencsétlenség híre. Osszeszedte
minden bátorságát, hogy el tudja viselni.

— S most mondd meg Micaela, hogy mit
tegyek érted? — szolt Giannita. — Tudod, mit
gondoltam az utcán? Azt, hogy meg fogom
kérdzeni Micaelát, nem jönne-e el Diamante-
ba. Tudok ott egy régi házat, ahol olcsón ve-
hetünk lakást. S én varnék és himeznék, hogy
abból megélhe'nénk.

— Az utcán még azt gondoltam, hogy meg
lehetne ezt tenni; de most már értem, hogy
lehetetlen. Neked más igényeid vannak, más-
kép élsz; hanem mondd meg, hogy mit tehet-
nék érted. Ne tüss el magadtól, mert engem
Isten küldött.

A signorina Giannita felé hajolt.

— Nos? — kérdezte szorongva.

— Engedd meg, hogy megtegyem érted,
amit tehetek, mert szeretlek, — szolt Giannita

s térdre rogyva Micaela előtt, mind a két kar-
jával átölelte.

— Más mondanivalód nincs? — kérdezte
a signorina.

— Szeretném, ha még volna, — szolt Gi-
annita. — De hisz én csak egy szegény leány
vagyok!

Csodálatos volt látni, hogy a signorina ar-
cának vonásai e szavakra hogy ellágyultak, az
arca hogyan nyerte vissza a szinét s a sze-
mei hogyan kezdtek ujra sugárzni. Most le-
hetett csak meglátni, hogy milyen gyönyörű
szép teremtés.

— Giannita — szolt olyan halkán, hogy
alig lehetett hallani. — Hiszed, hogy ez csoda?
Hiszed, hogy az Isten csodát tett érted?

— Igen, hogyne! — susogta Giannita.

— Kértem Krisztus képét, hogy segítsen
rajtam s elküldött tégedet! Hiszed, hogy a
Krisztus-kép küldött, Giannita?

— Bizonyosan az küldött, bizonyosan!

— Tehát Isten nem hagyott el engem?
Giannita!

— Nem; Isten nem hagyott el téged!
Micaela csendesén zokogott egy ideig. Gian-
nita némán nézte.

— Mikor jöttél Giannita, azt hittem, nem
marad hátra más a számomra, minthogy meg-
öljem magamat, — szolt végre a signorina. —
Nem tudtam hova forduljak, azt hittem az Is-
ten gyűlöl!

— De mondd, mit tehetnék hát érted? —
kérdezte Giannita.

Feleletül a másik átölelte a nyakát s ma-
gához vont.

— Hiszen már az is elég, hogy a Krisztus-
kép küldött, szolt. Elég, hogy tudom, hogy a
jó Isten nem hagyott el!

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— December 9. —

Fehér Kereszt szálloda. Dr. Berthóty Károly
ügyvéd Budapest. — Herczeg Jenő kereskedő Buda-
pest. — Smetena Sándor utazó Budapest. —
Grünstein Mátyás utazó Bécs. — Klein Ferenc ke-
reskedő Kiszetó. — Eisltzer Armin utazó Budapest.
— Bergmann Jakab igazgató Budapest. — Wital
Jakab kereskedő Budapest. — Ott Ignác fényképész
Soborsin. — Fleischmann Samu kereskedő Bécs. —
Stern Berthold utazó Budapest. — Gátonyi Antal
utazó Budapest. — Karácsonyi Gyula utazó Buda-
pest. — Berger Ernő utazó Budapest. — Weisz
Miklós utazó Bécs. — Hegyi Lajos utazó Budapest.
— Sieber Dávid utazó Bécs. — Kuszler Berthold
utazó Budapest. — Deutsch Ignác utazó Temesvár.
— Fehér József birtokos neje Seprős.

Központi szálloda. Heutschel József utazó
Bécs. — Nagy Béla földbirtokos Nagyvárad. —
Löwinger Jakab magánzó Temesvár. — Török Kor-
néli magánzó Budapest. — Steiner Izidor utazó Sas-
vár. — Kromtan József szertárnok Arad. —
Fischer Dávid utazó Bécs. — Deutsch Vilmos utazó
Budapest. — Kalló András gazd. intéző Tövis-
egyháza.

Nádor szálloda. Hollaki Imre birtokos neje
Déva. — Huszty György utmester Kisjenő. — Mi-
lován Valér jegyző Mondorlak. — Fuchs János gaz-
dász N. Pereg. — Löwy György kereskedő Domb-
egyháza. — Pollák Gyula utazó Budapest. — Popa
Alexa lelkész Brád. — Sebestyén Béla főpincér
Nagyvárad. — Klein Fabian utazó Makó. — Berr
Péter utazó Budapest. — Eliás Miksa utazó Buda-
pest. — Mühlhoffer Gyula kereskedő Budapest. —
Kende Ignác utazó Bécs. — Komorer Lipót utazó
Bécs. — Komlós Dezső utazó Bécs.

Nemzeti színház.

Bérlet 72. sz.

Páros.

Pénteken, 1908. évi december hó 11-én:

Roland mester.

Opera 3 felvonásban, egy változással. Zenéjét és szövegét
írta: Zichy Géza gróf.

SZEMÉLYEK:

Rolandmester	Bejczy Gy.	Damoiseau	Juhász S.
Yvette	Singhoffer V.	Az igazgató	Fürdi J.
Parbleune	Répágy G.	Ninon	Földi Frida.
Levelesol	Békassy Gy.	Irma	Fekete A.
Beauvieux	Németh J.	Colette	Szilassy J.

Kezdete este 7 órakor.

Brádon a Központi szállodába

utazók és beszálló vendégek részére olcsó szobákat szolgál 1 koronától és feljebb.

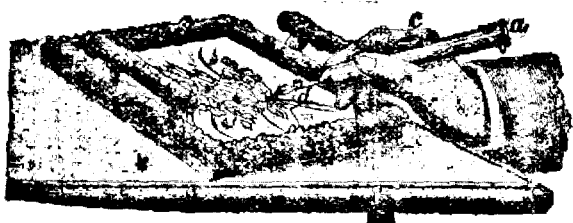
Cziffra Miklós,
vendéglős.

2805

Karácsonyi ajándék

felnőttek és gyermekek számára a Schneider-féle

„Juvel“ szabadalmazott égető apparatus.

Előnyei: Nincs gummi gömbje, miáltal a másik kéz szabadon marad, s így a kéz tartása a vezetésben még a nem begyakorlottaknál is teljesen biztos.

Nem okoz kellemetlen füstöt. — 29-féle tü kapható hozzá gyönyörű mintákban.

Ara elegáns selyemmel bélelt dobozban 15 korona.

Aradon kapható

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésben

2771

Aradon, Weitzer János (Templom) és Kazinczy-utza sarkán.

Városi és megyei telefon szám 517.

Sürgős figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

különként 10—36 kor.-ig

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt, avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszközlik.

Megrendelés előtt kérjük czégünknel próbát eszközölni.

Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

• Vegyünk •

Magyar Iparművészeti Sorsjegyet !!

ÁRA 1 KOR.

FŐNYEREMÉNY **30,000** KORONA.

Főelárusító:

2775

az Aradi Ipar- és Népbank pénzváltó üzlete

Aradon, Fehér Kereszt-épület.

Közvetítési díjat nem számítok.

A Nagyszzebeni Földhitelintézetnek képviselőjét — Arad-, Csanád-, Temes- és Torontálmegyékre — azon megbizással vettem át, hogy a tisztelt felektől, kik kölcsönért, bizalommal hozzám fordulnak, közvetítési díj sem általam, sem pedig az intézet által, nem lesz felszámítva.

Ajánlok

földbirtokra, házakra

városi jó fekvésű, biztos bérjövödelmet hozó

törlesztéses kölcsön nyerhető következő feltételek mellett:

4%	kamatra, 50	évi törlesztésre
4 ⁰ / ₁₀ ¹ / ₂	"	40 ¹ / ₂ "
4 ³ / ₄ %	"	35 "
5%	"	30 "

A tőke kamatfizetéssel együtt félévi részletekben törlesztetik.

A kölcsön készpénzben fizettetik ki.

Magasabb kamatu kölcsönök convertáltak. Ki és betáblázási költségeket kívánatra előlegezem. Kölcsönajánlatokat elfogad s minden felvilágosítással készséggel szolgál

Berger József

irodája

2468

Arad, Andrassy-tér 8. sz., a Minorita templommal szemben.

Közvetítési díjat nem számítok

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfőbb elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen Ausztriában egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 19.382 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.880 korona összértékben.

A főnyeremény

200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezeskedik.

A húzás visszavonhatlanul 1903. évi december 17-én fog megtartatni.

— Egy sorsjegy ára 4 korona. —

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohány-tözsdekben, adó-, posta-, távirtda- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

2816

Magy. kir. Államv. üztv. Szegeden.

85161—903. III. szám.

Pályázati hirdetés.

A Jassenova és Oravicza állomáson megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezenel nyilvános pályázat hirdettetik.

A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1909. évi április 30-ig.

Bérlőnek a következő 6 helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: Jassenova állomáson: 1 szoba földszint 25 m², 8 szoba emeleten 52 m², 1 konyha emeleten 9 m², 1 vendéglős konyha 12 m², 2 padlás 157 m², 1 pincze 42 m², 1 jégverem 81 m², III. osztályú étterem 82 m². Elárutási engedély: I—II. osztályú ét- és váróterem 68 m², peron rész 89 m². — Oravicza állomáson: 1 lakosztoba 84 m², 1 cselepszoba 22 m², 1 konyha 26 m², 1 éléskamra 9 m², 1 pincze 84 m², 1 tálaló 10 m², 1 padlás 126 m², 1 árnyékszék. Elárutási engedély: I—II. oszt. ét- és váróterem 68 m², III. oszt. ét- és váróterem 88 m².

Az egy-egy koronás bélyeggel ellátott és 1. „Ajánlat a m. kir. államvasutak főt kiirt Jassenova állomása pályaudvarán levő üzletre,” 2. „Ajánlat a m. kir. államvasutak fent kiirt Oravicza állomás pályaudvarán levő vendéglői üzletre” felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbön kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi december hó 19-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségipalota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz Kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi december hó 18-án déli 12 óráig vagy személyesen átadandó, vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a közös célra szolgáló III. oszt. váró- és étterem fűtése és világításának felét a m. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi ár folyam csak 90% szerinti értékben számítottatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem esatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. évi november hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem éjzaltatik.)

Mit ajándékozzunk?

I. Van-e elegánsabb, elméletesebb és használhatóbb ajándék, mint egy jól megválasztott díszdoboz, levélpapír és boríték (tartalommal u. m.: Margaret Mill Ivory, Szepesi len, különféle alak és színben, egy Aquarell vagy olajfestékes szék-rajzeszköz, levelezőalbum?)

Ezen cikkekét rendkívül nagy választékban és a legmérsékeltőbb árak mellett ajánlom, a közönség jó ízlésére bízva valóban finom áruim megkülönböztetését az exportra szánt selejtes felfujt portéka közt.

II. Csak finom munkákra berendezett nyomdában készülnek a legszebb és divatos nyomtatványok, természetesen névjegyek, meghívók is nálam minden nagyobb és kisebb nyomtatványtisztára nyomásra és illusztrációkra a legnagyobb gonddal vagyok.

Kérem a névjegyrendeléseket minél előbb megtenni, mert az év vége felé munkahalmaz szokott beállni és a legjobb akarat mellett is történhetnek hibák.

III. Ajánlom még nagy rakományokat fényképező gépekben és fénykép cikkekben.

Vagyok mély tisztelettel

BLOCH H.

papirkereskedése, könyvnyomdája, fényképezikék raktára.

Vidéki megrendeléseket a legnagyobb gonddal intézem el.

Minden ősz haj

eredeti színét és ifjúkori szépségét visszanyeri a **Hajós-féle**

HAJREGENERATOR

használata által;

nem festi a bőrt és a fehéreműt nem piszkítja.

Egy üvegnek az ára 1 kor. 20 fill.

Szép, tartós feketére azonnal fest

minden haját a

Hajós-féle Hajfestő,

a szín le nem mosható. Ára 2 korona.

Gummi különlegesség (óvszer),

valódi amerikai speciálítás.

Egy eredeti légmentesen elzárt dobozban 6 darabbal 2 korona.

Fenti készítmények kaphatók egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

NagyRóza

vasalónő

Arad, Illés-utca 31. szám.

Elvállal mindennemű mosás és vasalást a házban és názon kívül gyönyörű kivitelben és olcsó áron. — Szives pártolását kérem.

2798

KINTZLER ZOLTAN

Cronometter műorás és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható.

1091

Pontos és szolid kiszolgálás!

425/4—1902. V. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági tag mint kiküldött az 1891. évi LX. t. cz. 102 és 120 §-ai értelmében közhirre teszi, hogy az aradi és a világi kir. járásbíróóság 1899 Sp. II. 1172/3, Lp. III. 877/3. Sp. 598/2. Sp. II. 692. Sp. 885/5 és az aradi kir. törvényszék 1899. évi 1062/vtösz. és 1900. évi 188. sz. végzésekkal elrendelt kielégítési és biztosítási végrehajtás következtében Trutia Péter aradi ügyvéd, Dr. Schwartz Jenő ügyvéd által képvis. Bildhauer Adalbert paulisi, Fischer M. aradi, Petika György magyarati, Dr. Neumann Mihály ügyvéd által képvis. Pollák Gyula és Fia aradi cég és Dr. Czágka Zdenko világi ügyvéd által képvis. gróf Nádasdy Ferencz javára 420 kor. 94 fillér, 500 kor., 42 korona, 100 kor., 47 kor. 84 fill., 100 kor. és 800 kor. tőkék és ezeknek összes kamatai és a már eddig megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig Luka Juon kovaszinczi lakostól 1899. IV/29., 900. II/21., X/22., XI/13. és 1901. II/2. napján le- és felülfoglalt, 938 koronára becsült szobabeli butorneműek, üres hordók, lovak, kocsik, buza, tengeri és egyéb tárgyak a világi kir. járásbíróóság 1902. V. 425/4. sz. kiküldött végzése folytán Dr. Czágka Zdenko ügyvéd jelentkezésére az árverési határnap 1903. évi december hó 17-ik napjának d. e. 10 órája Kovaszinczon, alperes lakásánál kitűzetik, hol nyilvános árverésen eladatnak. Ahová a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy a legelőbbet ígérő vevőnek, készpénz fizetés mellett becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, úgy ezen árverés ezek javára is elrendeltetik. Világos, 1903. évi november hó 26-ik napján.

Faragó Iósef,

kir. bírósági kiküldött.

2804

Weitzer János toll.

Nikkelezett aczéliből.
Kapható: Ingusz I. és Flámi.
Telefon 517.

10-15 koronát kereshetnek

naponként ügynökök, házalók, állásnélküli kereskedősegedek, stb. — Urak és hölgyek küldjék be czimeiket

Rotkel A.

Budapest, VI., Vörösmarty utca 58.

Megyei és városi telefon 471. szám.

Uj üzlet!

Özv. Sütő Józsefné utóda

URBÁN E.

uj üveg, porcellán, lámpa és képeret fiókraktárában
ARADON,
Szabadság-tér 20. sz. gróf Nádasdy-féle ház, a Forray-utca sarkán

Mélyen leszállított árak mellett kaphatók porcellán-edények, ebéd-, téa-, kávé- és mocca-készletek, mosdó eszközök, majolika díszmű tárgyak, lámpák asztali, fali és függő, nagy választék üveg edényekben mindennemű kristály, vésett, csiszolt, színezett és festett kivitelben, alpacca-evőeszközök stb.

Legczélszerűbb karácsonyi és újévi ajándékoknak.

Ugyanott 2799

szagtalan kristály-petroleum
ára 20 kr. literenkint.

Kölcsön-edény minden alkalomra.

Uj üzlet!

Városi és megyei telefon 471. szám.

Telefon 242. sz.

Kalmár * *
*** * József**

villanyműszerész

Kerékpár és varrógép raktára

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok családi

Singer varrógépeket, karikahajós (Ringschiff) gépeket

házi vagy ipari használatra 5 évi írásbeli jótállással, kedvező havi részletfizetés mellett.

Varrógép javítások
jótállás mellett eszközöltetnek.

Telefon szám 96.

Legalkalmasabb és legolcsóbb

karácsonyi és újévi ajándék

Singer varrógépek

családok és iparosok részére.

Hammer Vilmos

műszerésznél

öt évi jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kapható.

Raktáron 2767

Singer karikahajós és Centrál Bobbin gépek.

Arad legrégebbi varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7. sz.

Telefon szám 96.

Elefántcsont

Név-jegyek

kaphatók
Aradi Nyomda Rtársaságnál.

Arad legnagyobb óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA
Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstneműek készpénzért a legmagasabb árban megvételnek vagy más új tárgyakra átcsereztetnek. 2508

—Kéretik kísérletet tenni.—

ALAPITTA TOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.

Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 2411

ALAPITTA TOTT 1890.

Nagy arany-, ezüst- és ékszer-javító műhely!

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az eddig Bonts-házban létezett Papp Kálmán utóda-féle

aranyműves műhelyemet Forray- és Rövid-utca sarok

(Hajek-féle üveg-udvarba

helyeztem át,

és mint eddig, úgy ezentul is mindennemű javításokat olcsón és pontosan eszközölök, valamint régi törött arany és ezüstneműt legmagasabb árért veszek vagy újá alakítok. 2482

Állandó raktár karácsonyi és újévi ajándékokban.

A n. é. közönség becses bizalmát továbbra is kérem, tisztelettel

Papp Kálmán utóda.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgáltatást, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári áron

Hönig Frigyes

harangöntőnél 1418

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogad-
tatnak.

Lengyel Testvérek maradék-áruháza

Arad, Szabadság-tér 21. szám.

Maradékok rendkívül olcsó árban.

Főüzleteinkben keletkezett különféle vászon, kanavász, kreton, barchend, női szövetkelme, férfi posztó, butor-kelme és csipke-függöny maradékok olcsó árban való elárusítására saját házunkban külön

maradék osztályt vezetünk,

hol a fenti olcsó maradékokon kívül még egyéb divatját mult kelmék, asztal-, ágy-, flanell-takarók, paplanok és asztalneműek

rendkívüli olcsó árban adatnak el.

A szabott árakkal ellátott maradékok megvétel után is kívánatra készségesen kicseréltetnek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Arad látványossága!

Van szerencsém Aradváros és a környék mélyen tisztelt közönségének b. tudomására hozni, hogy kibővített s teljesen újonnan és modernül berendezett

czukrászdámat

az Andrássy-uti

Neuman-palota

újonnan épült szárnyában

f. hó 13-án, vasárnap

 megnyitom.

Mély tisztelettel

2011

Matzky Károly.